

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 003 (5475) 9 yanvar 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Nigeriya Azərbaycan üçün qardaş ölkədir"

Prezident İlham Əliyev Nigeriyanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirlərin etimadnaməsini qəbul edib

Səh 3

Rusiyalı tarixçi Oleg Kuznetsov: Naxçıvanda qazanılan uğurlara gərgin əmək və böyük zəhmət hesabına nail olunub

Naxçıvanın havası təmiz, insanları qonaqpərvər və mehribandırlar. Ancaq burada mənim ən çox diqqətimi cəlb edən infrastrukturdur. Naxçıvanda müasir infrastruktur qurulub, çox rahat avtomobil yolları var. Gördüyüm bütün kəndlər rahat yolları, yeni məktəb və inzibati binaları ilə göz oxşayır. Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində rusiyalı tarixçi, tanınmış qafqazşunas...

Bax → 5

Yeni iş yerlərinin yaradılması dövlətin sosial siyasetinin prioritətidir

Bax → 6

Müasir Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafında, əhalinin rıfah halının və yaşayış səviyyəsinin yüksəlməsində mühüm rol oynayan faktorlardan biri də sahibkarlığın inkişafıdır. Hələ Ulu Önder Heydar Əliyevin rəhbərliyi zamanında milli iqtisadiyatda sahibkarlığın yeri müəyyənləşib və rolü getdikcə təkmilləşib. Ümummilli Liderimizin siyasetini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi...

Aydın Mirzəzadə: "Xalqımız Prezidentə dəstək verməyə həmişə hazırlıdır"

Bax → 7

"Bu il keçiriləcək prezident seçkilərində ən real və qələbə qazanacaq namizəd ölkənin indiki Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevdir. O hakimiyyətdə olduğu müddətdə Azərbaycanın milli maraqlarını yüksək səviyyədə qorumuş, ölkəmizin daxili və xarici siyasetində uğurlu nəticələr əldə etmiş, ölkənin strategiya və taktikasını müasir tələblərə uyğun olaraq formalasdırı...

Azərbaycanın hərbi potensialı ən qısa müddətdə Ermənistani darmadağın etməyə imkan verir

8

"Azərbaycan ilə Bosniya və Herseqovina arasında ikitərəflı münasibətlər çox yaxşı səviyyədədir"

3

Möhtəşəm layihələr müəllifi

4

"Ermənistən ərazisində doğma torpaqlarında yaşayan azərbaycanlılar son 100 ildə 4 dəfə deportasiya edilib"

5

Müdafiə naziri şəxsi heyatla iş üzrə zabitlərlə görüşüb

5

Armen Martirosyan: "Bu il Ermənistanda sosial-iqtisadi vəziyyətin pişəşməsi qacılmazdır"

12

Sinoptiklərdən xəbərdarlıq: Sulu qar, qar yağacaq...

13

Azərbaycan Avropanı Asiya ilə birləşdirən tranzit ölkəyə çevrilib

10

Messi və Ronaldodan varlı 19 yaşı futbolçu

16

9 yanvar 2018-ci il

Azərbaycan Mongolustan ilə bir sıra sahələrdə əlaqələri genişləndirməkdə maraqlıdır

Prezident İlham Əliyev Mongolustanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 8-də Mongolustanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Bold Ravidanın etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Bold Ravidan fəxri qaroval dəstəsinin qarşısından keçdi.

Bold Ravidan etimadnaməsini Prezident İlham Əliyeva təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlər səhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi və qeyd etdi ki, Azərbaycan tərəfi Mongolustan hökuməti ilə qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə - siyasi, iqtisadi, mədəni sahələrdə geləcəkdə də birgə fəaliyyət göstərməkdə maraqlıdır. Mongolustan Prezidenti ilə bu yaxınlarda telefon danışlığını memnunluqla xatırladan Prezident İlham Əliyev səhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlərin müzakirə edildiyini bildirdi və hər iki tərəfin bu vaxtadək dövlət başçıları və hökumətlər səviyyəsində fəal əlaqələrin olmamasını təessüf hissi ilə qeyd etdikləri ni vurğuladı. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, bu baxımdan ölkələrimiz müxtəlif qurumları - parlamentlər, nazirlər, biznes qrupları arasında və siyasi sahədə əlaqələrin həyata keçirilməsi önemlidir və əməkdaşlığımızın

genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar var.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirən səfir, ilk növbədə, Mongolustan Prezidenti Xaltmaaqiyn Battulqanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıldı və

onun da Azərbaycan Prezidenti ilə telefon danışğını məmənunluq hissi ilə xatırladığını vurğuladı. İkitərəfli münasibətlərin istənilən səviyyədə olmadığını bildirən səfir əməkdaşlığımızın genişləndirilmesi üçün səylərini əsirgəmə-

yəcəyini qeyd etdi.

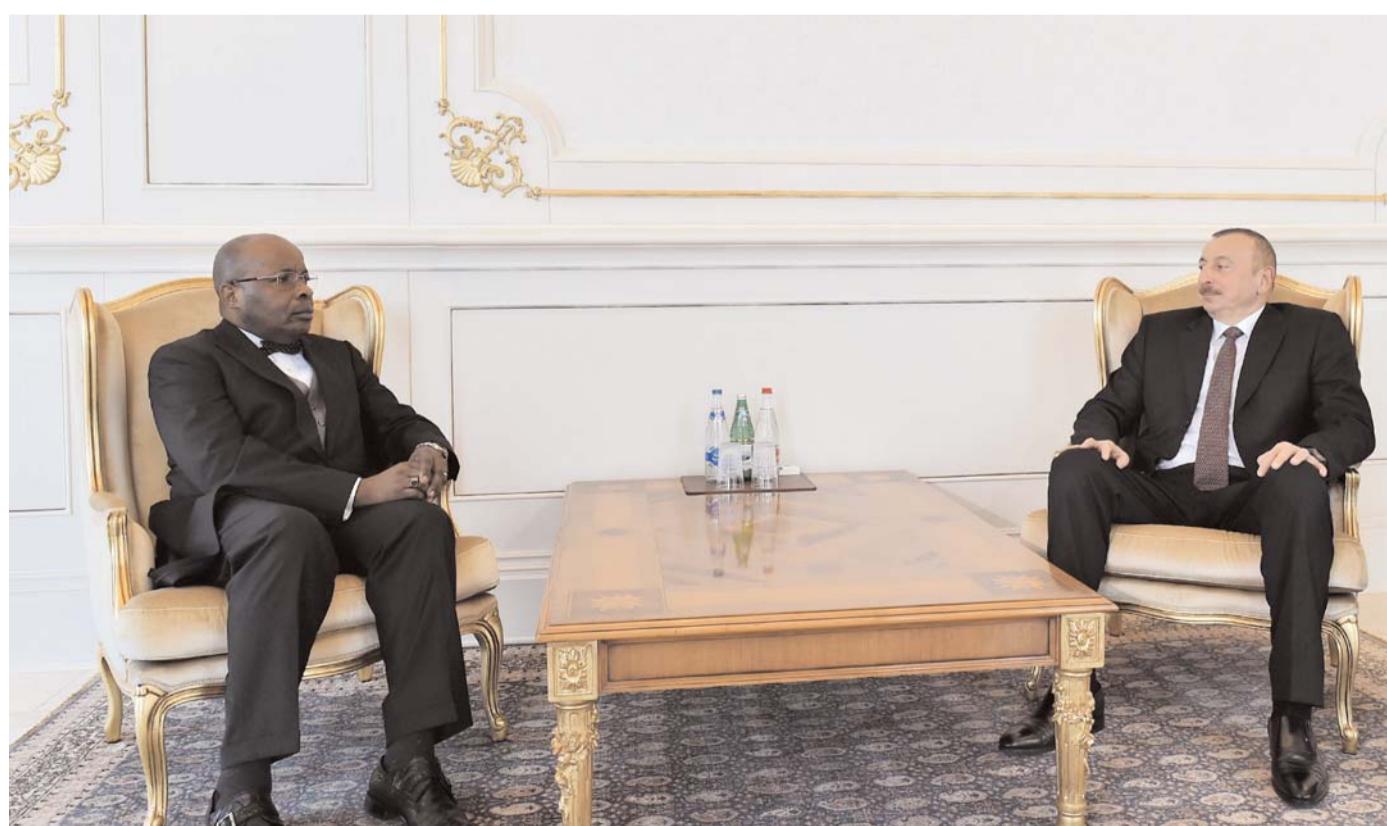
Görüşdə, eyni zamanda, id-xal-ixrac, müdafiə sənayesi, sərmayə qoyuluşu, təhsil, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edildi.

Prezident İlham Əliyev Mongolustan Prezidenti Xaltmaaqiyn Battulqanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Mongolustan dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev Ekvatorial Qvineyanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 8-də Ekvatorial Qvineyanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Xose Esono Miça Akenqin etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Xose Esono Miça Akenq etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlər səhbət etdi. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Xose Esono Miça Akenqin Azərbaycana bu səfərinin ikitərəfli əlaqələrimizin inkişafı baxımdan əhəmiyyətli olacağ-

na və onun Bakıda olarkən ölkəmizin müvafiq qurumlarının rəhbərləri ilə görüşləri zamanı əməkdaşlığımızın perspektivlərinin müyyənləşdiriləcəyinə ümidi etdiyi bildirdi.

Səfir ölkələrimizin neft və qaz istehsalçısı olduğunu vurğulayaraq diplomatik fəaliyyəti dövründə əməkdaşlığın inkişafı üçün səyərini əsirgəməyəcəyini dedi. Görüşdə ölkələrimiz arasında əvvəller mövcud olan əlaqələrin bərpası edilməsinin önemi vurğulandı, müxtəlif istiqamətlərdə, xüsusi lə də enerji, təhsil, sərmayə qoyuluşu, id-xal-ixrac sahələrində və digər sahələrdə əməkdaşlığımızın inkişaf etdirilməsinin vacibliyi bildirildi.

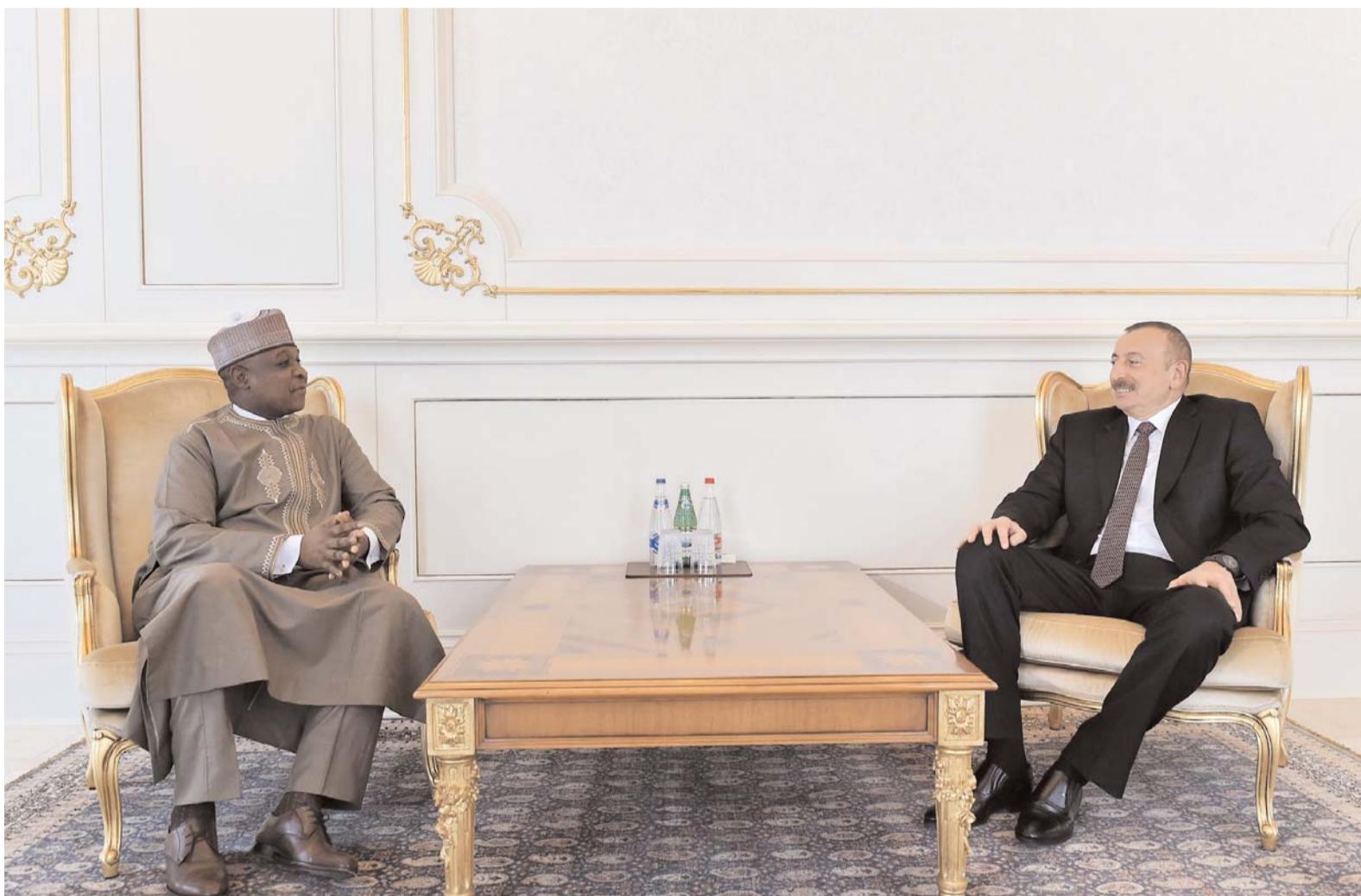
“Nigeriya Azərbaycan üçün qardaş ölkədir”

Prezident İlham Əliyev Nigeriyanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 8-də Nigeriyanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Hamzat İbrahimin etimadnaməsini qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, Hamzat İbrahim etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı Nigeriyanın Azərbaycan üçün qardaş ölkə olduğunu vurğulayaraq ölkələrimizin beynəlxalq səviyyədə, BMT və İslam Əməkdaşlıq Teşkilatı çərçivəsində bir-birini dəstəkləməsinin əhəmiyyətini qeyd etdi. Azərbaycanın İslam Həmrəyliyi işinə verdiyi töhfəni vurğulayan Prezident İlham Əliyev bununla bağlı ölkəmizdə bir sır mühüm tədbirlərin keçirildiyini bildirərək, ötən ilin ölkəmizdə “İslam Həmrəyliyi İli” elan olunmasının və Bakıda İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirilməsinin əhəmiyyətini qeyd etdi. Siyasi əlaqələrin çox yaxşı səviyyədə olduğunu deyən dövlətimizin başçısı, eyni zamanda, qarşılıqlı ticarətin seviyyesinin artırılması, investisiya qoyuluşu, biznes sahəsində əməkdaşlıq imkanlarının müəyyən edilməsinin önemini vurğuladı və bu baxımdan iki ölkə arasında müxtəlif səviyyəli nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı səfərlərinin zəruriliyini bildirdi.

Səfir Hamzat İbrahim Nigeriya Prezidenti Məhəmməd Buxarının salamlarını dövlətimizin başçısına

çatdırdı. Hamzat İbrahim ölkələrimiz arasında möhkəm siyasi əlaqələrin olduğunu qeyd edərək iqtisadi əməkdaşlığımızın bu səviyyəyə uyğun olmadığını dedi. O, Bakıya bu səfəri zamanı Azərbaycan rəsmiləri ilə keçirəcəyi görüşlərdə iqtisadi əlaqələrin inkişaf et-

dirilməsi yollarının müəyyənləşdiriləcəyini bildirdi. Ölkələrimizdə qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirildiyini vurğulayan səfir turizm, təhsil, ticarət və digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün yaxşı imkanların olduğunu dedi.

Görüşdə əməkdaşlığımızın iqtisadi, sərmayə qoyuluşu, ticarət, müdafiə sənayesi və digər sahələrdə inkişaf etdirilməsinin vacibliyi vurğulandı və bu istiqamətdə əlaqələrimizin genişləndirilməsi üçün birgə hökumətlərarası komissiyanın ya-

radılmasının məqsədə uyğun olduğu qeyd edildi. Dövlətimizin başçısı Nigeriya Prezidenti Məhəmməd Buxarının salamlarına görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını Nigeriya Prezidentine çatdırmağı xahiş etdi.

“Azərbaycan ilə Bosniya və Herseqovina arasında ikitərəfli münasibətlər çox yaxşı səviyyədədir”

Prezident İlham Əliyev Bosniya və Herseqovinanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 8-də Bosniya və Herseqovinanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Bakır Sadoviçin etimadnaməsini qəbul edib. Bakır Sadoviç etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında yüksək səviyyəli görüşlərin əhəmiyyəti qeyd edildi, ikitərəfli münasibətlərimizin çox yaxşı səviyyədə olduğu bildirildi, dostluq əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsinin önemi vurğulandı.

Görüşdə, həmçinin Azərbaycanın Bosniya və Herseqovinanın aqrar sənayesinə investisiya qoyuluşunun, sosial və humanitar layihələrə dəstəyinin Bosniya və Herseqovina yüksək qiymətləndirildiyi qeyd olundu.

Möhtəşəm layihələr müəllifi

Minilliklər boyu Böyük İpək Yolu üzərində Şərqi ilə Qəribin qovuşوغunda yerləşən Azərbaycan bu gün müasir dövrün qlobal çağırışlarına cavab və dəstək verən ölkə olaraq, dünya dövlətləri və beynəlxalq təşkilatlarla uğurlu əməkdaşlıq imkanlarına malikdir. Azərbaycanda bütün sahələrdə kənd təsərrüfatında, kosmik sənayedə, hərbi sənayedə, səhiyyədə, təhsildə və s. əldə olunan uğurları, eləcə də, beynəlxalq səviyyədə qurduğu münasibətləri, davamlı inkişafı Azərbaycanın dünyada etibarlı tərəfdən kimi tanınmasına səbəb olub. Bu uğurlarla berabər, bu gün ölkəmiz müxtəlif beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi məkana çevirdiyini də vurğulamalıyıq. Bütün beynəlxalq tədbirlərin təşkili Azərbaycan dövlətinin sülhsevər olduğunu və multi-kulturalizm siyasetini bir daha dünaya ictimaliyətinə təqdim edir.

Öz kökünü ve ənənələrinə sadıq olan Azərbaycan başqa xalqların da dilinə, mədəniyyətinə böyük həssaslıqla, hörmətlə, qayğılaşılık yanaşıb və bu gün də bu ənənə davam etməkdədir. Müasir dövrümüzde Azərbaycan milli-mənəvi dəyərləri ilə sivilşər və dünyaya integrasiya prosesi sürətlənir. Azərbaycanın təbliği, sağlam mənəvi dəyərlərin qorunması ilə bağlı aparılan işlər, əsas xətt olaraq, davam etdirilir. Dünyada ən işgüzər Birinci Xanım kimi tanınan, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyeva böyük və çoxşaxəli fealiyyəti dövründə bir-birindən forqlı layihələrin müəllifi olaraq saysız insanların mənəvi dostuna əvərilib. Heyata keçirdiyi layihe və programlarının əsas istiqamətlərini təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və sosial sahələr təşkil edir. Fond qayğıya ehtiyacı olanlara kömək göstərmək, milli-əxlaqi dəyərləri qorumaq, həmçinin, dünya ictimaliyətinin diqqətini Azərbaycan həqiqətlərinə cəlb etmək üçün fealiyyətində qətiyyətlidir, israrlıdır. Bu fealiyyət humanizm meyarına söyklənir. Müsahibələrinin birində Azərbaycanın Birinci Xanımı belə deyir: "İstər YUNESKO-nun Xoşməramlı Səfiri kimi, istərsə də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi mənə ehtiyac olduğunu hiss edirəm. ...Mən konkret iş görmək, konkret insanlara kömək etmək istəyirəm. Konkret problemləri həll etmək, yardım edə bildikdə sevinc hissi keçirmek və səndən asılı olmayan səbəblər üzündə nəse edə bilmədikdə təessüflənmək, qəzavü-qədər, sağalmaz xəstəlik qarşısında bütün gücsüzlüyünü dərk edərkən əziyyət çəkmək, xilas edilmiş bir uşağın təbəssümünü gördükdə isə, bir daha sevinmək istəyirəm. Bu, mənim seçimimdir".

**"UZUN İLLƏRDİR Kİ,
ERMƏNİSTAN
AZƏRBAYCAN ƏRAZİSİNİ
İŞŞAL EDİB, MİLYON-
LARLA DİNC İNSANI ÖZ
YURDUNDAN DİDƏRGİN
SALIB - MƏDƏNİYYƏT
ABİDƏLƏRİMİZİ
DAĞIDIB"**

Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər, Azərbaycanı olduğu kimi, dünya panoramasına daxil etmək siyasetidir. Bir insanın

vətənpərvəlik siyasetidir ki, sivil yolla və mədəni körpülər vasitəsi ilə siyaset həyata keçirilir. Ehtiyacı olan insanlara yardım edir, mənəvi dünyasının qapılalarını onların üzünə açır. Heydər Əliyev Fondu yarandığı vaxt-dan Azərbaycan həqiqətlərini, Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzü və Dağlıq Qarabağ münəaqışəsinin əsl mahiyyətini beynəlxalq ictimaliyətə çatdırmağa xüsusi önəm verir. Uzun illərdir ki, Ermənistan Azərbaycan ərazisini işgal edib və milyonlarla dinc insani öz yurdundan didərgin salıb-mədəniyyət abidələrimizi dağdırıb. Buna baxmayaq, Azərbaycan sülhsevər siyasetini davam etdirir, humanizm, mədəniyyət, tolerantlıq və dialoq vasitəsinə üstünlük verir. Bu, bir daha Azərbaycanın humanizmə, qarşılıqlı əməkdaşlığı, tolerantlıq, mədəniyyətlər və dinlər arasında real dialoq təhfələr verdiyi ehtiva etmiş olur. "Bu gün Azərbaycanın ən böyük, ən ağır problemi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəaqışəsinin həllidir. Ölkəmizin qarşısında duran ən mühüm məsələ budur. Min il önce olduğu kimi, bu gün də hər bir milletin qarşılıqla bilecəyi ən böyük haqsızlıq, ən böyük faciə təcavüz və torpağının işğalıdır", - deyən Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan xalqının təcavüz və torpağının işğalı ilə XXI əsre qədəm qoyduğunu vurğulayır. Odur ki, bütün bu həqiqətləri, bütün bu hadisələri, faktları, Dağlıq Qarabağ münəaqışəsinin əsl səbəb və nəticələrini beynəlxalq ictimaliyətə çatdırmaq, informasiya blokadasını yarmaq, erməni diasporu tərefindən yayılan yalan və

uydurmaların qarşısını almaq Heydər Əliyev Fonduñun fealiyyətində həmişə mühüm yer tutur. Fondu nəşrləri sırasında olan "Qarabağ həqiqətləri" bukletlər toplusunda da Xocalı soyqırımı, erməni təcavüzünün nəticələri və erməni terror təşkilatlarının Azərbaycana qarşı fealiyyəti haqqında etraflı informasiya vardır. Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar isə, Heydər Əliyev Fondu xüsusi layihələr həyata keçirir. Onu da vurğulayaq ki, 2008-ci ildə Avropanın ilk dəfa olaraq Niderlandın Haagda şəhərində Xocalı faciəsinə həsr edilmiş abidə ucaldıldı. Moskvada "Xocalıya edalet" beynəlxalq kampanyası çərçivəsində "Yadداşın əbdəliyi" adlı gecə, Vlınüs, Bern, Afiна, London və Parisdə matem konsernləri, Berlinde sərgi və s. təşkil edilib. Bosniya və Herseqovinada Xocalı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilib. Xocalıda baş verən dehşətlərdən səhəbət açan "Sonsuz dəhliz" filmi dünya xalqlarına təqdim olunub. Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Serbiya, Bosniya və Herseqovina, Ruminiya, Çexiya, İordaniya, Sudan, Panama, Honduras, İndoneziya parlamentləri, ABŞ-in 20-dən çox ştatının qanunverici orqanları, habelə, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyb. Cibuti Milli Assambleyası və Şotlandiya parlamenti Xocalı soyqırımı pisləyən qətnamələr qəbul edib.

**TƏDRİSİN VƏ TƏLİMIN
YÜKSƏK SƏVIYYƏDƏ**

TƏŞKİLİNƏ DİQQƏT ARTIB

Beynəlxalq miqyaslı layihələri ilə tanınan Heydər Əliyev Fonduñun "Təhsilə dəstək" layihəsi də tek Azərbaycanda deyil, bir sıra xarici ölkələrdə də həyata keçirilir. Hətta xarici dövlətlərdə belə elma, təhsilə diqqət göstərir. Bele ki, fondu təşəbbüsü ilə yəhudi təhsil mərkəzi, fransız məktəbi yaradılıb. Pakistanın Müzəffərabad şəhərində qızlar üçün yeni məktəb tikdirib. Hollandiada, Misirdə, Rusiyada və Ruminiyada məktəblər tikilib və ya təmir edilib. Fondu "Təhsilə dəstək" layihəsi isə birbaşa tədrisin keyfiyyətinə təsir göstərən problemlərin həllinə, təhsil ocaqlarının əyani vəsaitlə və şagirdlərin lazımi dərs ləvaziməti ilə təmin olunmasına kömək edib.

Heydər Əliyev Fondu gürcüstanlı soydaşlara, bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsil səviyyəsinin müasir tələblərlə ayaqlaşması baxımından da, yardımını əsirgəməyib. Heydər Əliyev Fondu tərefindən Gürcüstandakı azərbaycanlılara olan diqqət bir sıra layihələrin həyata keçirilməsi ilə özünü göstərir. İndiyədək azərbaycanlıların yiğcam məskunlaşduğu Kvemo Kartli-Borçalı bölgəsində uzun illər təmir olunmamış bir neçə məktəb binası fondu dəstəyi ilə əsaslı surətdə yenidən qurulmuşdur. "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində belə təhsil ocaqları sırasına Marneuli şəhərindəki 7 nömrəli Azərbaycan ümumtəhsil məktəbi, Tbilisi'deki M.F.Axundzadə adına 73 nömrəli orta məktəb, Qardabanideki 3 nömrəli Azərbaycan məktəbi və Dmanisi'deki 2 nömrəli Azərbaycan beynəlxalq orta məktəbi daxildir. Bu məktəblər Heydər Əliyev Fonduñun dəstəyi ilə istifadəye verilib. Hər bir məktəb fond tərifində müasir tələblərə uyğun inşa və ya xudadə təmir edilib. Həmin təhsil müəssisələri lazımi avadanlıqlarla təchiz olunub. Azərbaycanlıların təhsilinə böyük önem verən fonduñun prezidenti onların tədrisinin və təliminin yüksək səviyyədə təşkilinə diqqət ayırıb. Adlarını sadaladığımız təhsil ocaqlarında müasir standartlara uyğun tədris üçün hər cür şərait yaradılıb.

Bu görülen işlər Heydər Əliyev Fonduñun məqsədinin məntiqi davamıdır. Müasir standartlara uyğun olan belə bir gözəl məktəblərin əsərəyə gəlməsində Heydər Əliyev Fonduñun rolu danılmazdır. Bütün bunlar Heydər Əliyev Fonduñun humanizm prinsiplərini, eləcə də, Azərbaycan təhsilinə olan diqqətinin məntiqidir. Azərbaycanın elminin təhsilinin yüksəldilməsi, yüksək intellektuala, dünyagörüşüne malik gənc nəsilin yetişməsi təhsilin bünövüsündən, onun dünya standartlarına uyğun olaraq qurulmasından asılıdır ki, Heydər Əliyev Fondu tərefində də bu həyata keçirilir. "Təhsilə dəstək" layihəsinin məzmununda da bu özünün təsdiqini tapır. Dünyanın hansı nöqtəsində yaşamasından asılı olmayıaraq, hər bir soydaşımızın təhsilinə, yaşayış tərzinə və hüquqlarının qorunmasına diqqət ayrırlar. Odur ki, dünya ölkələrində yaşayış tərzinə, təhsilinə, əməkdaşlığının özünü azərbaycanlı olduğunu qururları.

Gördüyü kimi, Mehriban xanım Əliyeva milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, təhsil və s. inkişafını təmin edən layihələrin dəstəklənməsi, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artmasına yönələn tədbirlər həyata keçirməklə böyük layihələrin müəllifinə çevrilir. İnanıraq ki, Mehriban xanım Əliyeva gələcək fealiyyətində də bu strateji istiqamətlərde möhtəşəm layihələrin həyata keçirilməsini davam etdirəcək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Ermənistan ərazisində doğma torpaqlarında yaşayan azərbaycanlılar son 100 ildə 4 dəfə deportasiya edilib"

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlerin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Respublika Komissiyasının sədri Əli Həsənov yanvarın 8-də Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin yeni təyin olunmuş rəhbəri Kestutis Yankauskas ilə görüşüb. Komitədən AZERTAC-a bildirilər ki, görüşdə ölkəmizin Avropa İttifaqı ilə əlaqələrinin gələcək illərdə də davam etdirileceyinə ümidi var olduğunu vurğulayan Əli Həsənov Kestutis Yankauskasın Azərbaycandakı fealiyyəti müddətində bu əməkdaşlığın müxtəlif sahələrdə daha da möhkəmləndirilecəyinə eminliyini ifade edib.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsi, problemin tarixi kökləri və yaranma sebəbləri barədə məlumat verən Baş nazirin müavini qeyd edib ki, Çar Rusyasının və keçmiş sovet hökumətinin köməyi ilə ermənilər Azərbaycanın tarixi torpaqlarında özlərinə dövlət yaratmışdır. Bu gün onların Yerevan adlandırdıqları torpaqda azərbaycanlıların İrəvan xanlığı klubu və XIX əsrin əvvəlində orada yaşayışlarının 95 faizi azərbaycanlılar təşkil edib. "Lakin bütün bunlar onlara bəs etmedi. Tədricin bizim digər torpaqlarımızı da işğal etdirə - Zəngəzur, Göycə mahalları SSRİ tərəfindən ermənilər hədiyyə verildi. Ermənistan ərazisində doğma torpaqlarında yaşayan azərbaycanlılar son 100 ildə 4 dəfə deportasiya edilib. Sonuncu deportasiya M.Qorbaçovun prezident olduğu dövrde həyata keçirilib. O, deportasiya deyil, eślində etnik təmizləmə oldu", - deyə Əli Həsənov vurğulayıb.

Baş nazirin müavini Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizinin - Dağılıq Qarabağ və ona bitişik 7 inzibati rayonun işğal olunduğunu, bir milyondan çox soydaşımızın qaçqın və məcburi köçküne çevrildiyini, bütün infrastrukturun dağıldığını diqqətən çatdırıb. Əli Həsənov qeyd edib ki, münaqişənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində ədaletli həlli ilə bağlı mötəber beynəlxalq qurumların, o cümlədən BMT Tehlükəsizlik Şurasının, ATƏT-in, Avropa Parlamentinin, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının qəbul etdikləri qərar və qətnamələrin teleblərini Ermənistan hələ də yerinə yetirmir. Məsələnin həlli ilə məşğül olan ATƏT-in Minsk qrupu iyirmi beş ildən artıq müddətde fealiyyət göstərməsinə baxmayaraq, ortaya heç bir səmərəli nəticə qoymayıb.

Münaqişənin həlli ilə bağlı avropanı diplomatın sualına cavab verən Əli Həsənov bildirib ki, Azərbaycanın Prezidenti İlham Əliyev münaqişənin sülh yolu ilə helline nail olmağa üstünlük verir ve hər zaman müstəqil siyaset yürüdü. Azərbaycan bölgədə sabitliyin, əmin-amanlığın təmin olunmasına, əməkdaşlığın inkişafında maraqlıdır. Bunun üçün ilk növbədə, beynəlxalq qurumların qətnamələri yerine yetirilməli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin edilməlidir. Ermənistan intensiv olaraq, danışıqlar prosesini pozur. Ermənistan həkimiyəti münaqişənin həllini istəmir və qeyri-konstruktiv mövqə tutmaqdə davam edir. Bildirilər ki, bu gün Azərbaycan dövləti qaçqın və məcburi köçkü problemini idarə etmək üçün xüsusi sistem, mexanizm qurub. Ulu önder Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə qaçqın və məcburi köçkü probleminin həlli istiqamətində böyük işlər görüblər. Ümumiyyədə indiyədək respublikanın müxtəlif ərazilərində bütün sosial-texniki infrastruktur ilə birlikdə 97 müasir tipli qəsəbə və hündürmərtəbəli yaşayış binalarından ibarət məhəllələr istifadəyə verilib, 265 min nəfər bu qəsəbələrə köçürülbü.

Bunlarla yanaşı, ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva da ağır vəziyyətdə yaşayan məcburi köçkünlərin mənzil-məsiət şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində çox ciddi tapşırıqlar verib və bu işlər uğurla davam etdirilir.

Avropa İttifaqı tərəfindən Azərbaycanda məcburi köçkünlər üçün hər biri 200 yaşına ev-dən ibarət 16 fin qəsəbesinin salınmasını xatırlayan Əli Həsənov qeyd edib ki, 1990-ci illərin əvvəllərində ağır vəziyyətə üzləşmiş Azərbaycanda beynəlxalq humanitar təşkilatların göstərdikləri həmin yardımçılar çox vacib idi. O zaman Azərbaycan hökumətinin iqtisadi baxımdan heç bir imkanı yox idi. Əgər bu təşkilatlar o vaxt ölkəyə gəlməsəydi lər ölkədə humanitar felaket yaranardı.

Bu gün Azərbaycanın sürətlə inkişaf etdiyini deyən Əli Həsənov ölkəmizdə bütün sahələrdə böyük tərəqqiye nail olunduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, ulu önder Heydər Əliyevin müəyyənləşdirildiyi inkişaf strategiyası bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən və praqmatik xarici siyaset strategiyasının qanuna uyğun nəticəsi kimi, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuz və güc dairəsində sürətlə irəliləməkdədir. Belə ki, həyata keçirilen cəxətərəfli və balanslaşdırılmış xarici siyaset nəticəsində Azərbaycan regionun ən güclü və nüfuzlu dövlətinə çevrilib. Tekce onu demek kifayətdir ki, ölkəmizin iştirakı olmadan regionda heç bir strateji layihə realşdırılmışdır. Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskas qarşılıqlı faydaya, ümumi dəyərlərə və bütün sahələrdə qarşılıqlı maraqlara əsaslanan Avropa İttifaqı-Azərbaycan əlaqələrinin bundan sonra da inkişaf etdirilməsi istiqamətində səyərləri əsirgəməyəcəyini bildirib. O qeyd edib ki, Azərbaycan hökumətinin qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, onların mənzil probleminin həlli ilə bağlı görünüş işlər alqışa layıqdır. Kestutis Yankauskas məcburi köçkünlərin məskunlaşdırıldığı qəsəbələrə səfər etmək və gələcəkde onlar arasında müvafiq inkişaf layihələrinin həyata keçirilməsinə nəzərdə tutduqlarını bildirib.

Yanvarın 8-də müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində hərbi hissələrin şəxsi heyətə iş üzrə zabitləri və psixoloqlarla keçirilən telim-metodiki toplantıya cəlb olunan heyətə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, birlik, birləşmə, qoşun qisimləri və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə çıxış edən nazir 2017-ci ildə döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıq sahəsində görülən fəaliyyətlərin təhlilini apararaq Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruluğuna göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışıb. Cari tədris dövründə bu istiqamətdə müəyyən edilmiş prioritətlər barədə məlumat verən müdafiə naziri hərbi qulluqçuların milli mənəvi dəyərlər və vətənpərvərlik ruhunda təbiiyə olunması, hərbi kollektivlərdə sağlam rəqabet atmosferinin inkişaf etdirilməsi, əsgər və zabitlərin şəxsi xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla fərdi təbiiyə işinin planlı şəkildə həyata keçirilməsi və bir çox məsələlərlə bağlı fikirləri toplantı iştirakçılarının diqqətine çatdırıb.

General-polkovnik Z.Həsənov qoşunların döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirməyə hər an hazır vəziyyətdə olmasının təmin etmək məqsədilə mənəvi-psixoloji hazırlıq işinin daim gücləndirilməsi ilə bağlı konkret tapşırıqlar verib.

Fransa portalı Azərbaycanla bağlı silsilə məqalələr yayıb

Fransanın "LaCroix" portalında Azərbaycanla bağlı silsilə məqalələr yayılıb. AZERTAC xəber verir ki, müəllifi Pola Buaye olan məqalələrdə ölkəmizin əsrarəngiz təbiətindən, qədim tarixi abidələrindən, o cümlədən burada mövcud olan xristian kilsələrindən səhəbat açılır. Müəllif qeyd edir ki, Quba rayonunun Xınalıq və Qırız kəndləri dünyada ən yüksək yaşayış məskənlərindəndir. Burada ilin bütün fəsillərində əsrarəngiz təbiət mənzərələrini görmə mümkündür.

Ölkəmizin qədim tarixi abidələrindən bəhs edilən məqalələrdə, həmçinin Şəki və Qəbələdəki Alban məbədləri barədə məlumat verilir, Şəki xanlarının sarayının nadir memarlıq incilərindən biri olduğu vurgulanır. Müəllif Azərbaycanın məşhur şəbəkə sənətindən de səhəbat açaraq bildirir ki, bu qədim sənət Şəkide hələ də qorunub saxlanılır. Bu sənəti yaşıdanlardan biri Hüseyn Hacımustafazadə ilə səhəbatində Pola Buaye məlumat verir ki, şəbəkə üslubunda hazırlanmış məhsullar dönyanın müxtəlif ölkələrində sıfırış olunur.

The screenshot shows a news article from 'LaCroix' titled 'Azerbaïdjan (3) Les églises chrétiennes de feu l'Albanie du Caucase'. It includes a photo of several traditional Christian churches hanging on a clothesline. The text discusses the history and architecture of these churches.

Rusiyalı tarixçi Oleq Kuznetsov: Naxçıvanda qazanılan uğurlara gərgin əmək və böyük zəhmət hesabına nail olunub

Naxçıvanın havası təmiz, insanları qonaqpərvər və mehribandırlar. Ancaq burada mənim ən çox diqqətim cəlb edən infrafstrukturdur. Naxçıvanda müasir infrafstruktur qurulub, çox rahat avtomobil yolları var. Gördüyüm bütün kəndlər rahat yolları, yeni məktəb və inzibati binaları ilə göz oxşayır. Bu sözləri AZERTAC-a müsahibəsində rusiyalı tarixçi, tanınmış qafqazşunas alim Oleq Kuznetsov deyib. O qeyd edib ki, muxtar respublikanın enerji təhlükəsizliyi sahəsində atılan addımlar strateji xarakter daşıyır. Qazlaşdırmanı da bura əlavə etsək, həm enerji sahəsində, həm də inşanların yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi baxımından Naxçıvan nümunəvi regiondur. Aydin məsələdir ki, qazanılan bu uğurlara gərgin əmək və böyük zəhmət hesabına nail olunub.

"Bundan əlavə, yeni il burada qarşılığımdan bir neçə dəfə şəhəri gəzmək imkanım oldu. Naxçıvan şəhərində çox sayıda iaşə obyektiinin olması diqqətimi cəlb etdi. İnsanlar öz ailələri ilə rahat şəkildə bu cür yerlərə gelirlər. Şəhidi oldum ki, qonşu İran İslam Respublikasından yeni il burada qeyd etmək üçün xeyli gələnlər var. Bunlar nəyin göstəricisidir? İlk olaraq sabitliyin və təhlükəsizliyin", - deyən Oleq Kuznetsov qeyd edib ki, sərhəd ölkələrənən gələn və ya əks istiqamətdə hərəkət edən avtomobil karvanları da Naxçıvandan keçir. Bu, o deməkdir ki, qədim diyardan keçmək onlar üçün maliyyə baxımından daha sərfelidir və burada təhlükəsizlik tam təmin olunub. Bu baxımdan rusiyalı tarixçi Naxçıvanın Cənubi Qafqazda en təhlükəsiz diyar olduğunu vurğulayıb.

Yeni iş yerlerinin yaratılması dövlətin sosial siyasetinin prioritetidir

Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı, yeni müəssisələrin yaratılması və iş yerlerinin açılması siyaseti birbaşa insanların rifah halının yüksəlməsinə, yaşayış səviyyəsinin daha da yaxşılaşmasına səbəb olur

Müasir Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafında, əhalinin rıfah halının və yaşayış səviyyəsinin yüksəlməsində mühüm rol oynayan faktorlardan biri də sahibkarlığın inkişafıdır. Hələ Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi zamanında milli iqtisadiyyatda sahibkarlığın yeri müəyyənləşib və rolu getdikcə təkmilləşib. Ümummilli Liderimizin siyasetini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi iqtisadi islahatlarda da əsas istiqamətlərdən biri əlverişli biznes, investisiya mühitinin yaratılması və iş adamlarının fəaliyyətinin genişləndirilməsi olub. Məhz görülən işlərin nəticəsində sahibkarlar tərəfindən çoxsaylı müəssisələr yaradılıb və iş yerləri açılıb.

Təbii ki, bu da, ölkədə sosial tərəqqinin müəyyən dərəcədə sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı olduğunu göstərib. Ele bununla əlaqədar, dövlət başçısı İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifelərə həsr olunan iclasında deyib ki, sahibkarlığın inkişafı üçün bir çox işlər görürlür: "Onların arasında güzəştli kreditlərin verilmesi də var. Artıq uzun illərdi ki, bu proses davam edir. Hazırda sahibkarlara verilən güzəştli kreditlərin, demək olar ki, tam həcmi əvvəller verilmiş və qaytarılmış kreditlər hesabına təşkil edilir. Bu işlər böyük qədər böyük program nəzərdə tutulmuşdur. Bu programın böyük hissəsi icra edilmişdir. Amma hələ də Sahibkarlığa Kəmək Milli Fondunda sənəncamında kifayət qədər vəsait - bölüşdürülməmiş, yaxud da bölüşdürülmüş, ancaq verilməmiş kreditlər var. Çalışmaq lazımdır ki, ilin sonuna qədər nəzərdə tutulmuş kreditleşme tam həcmədə təmin edilsin".

Bununla yanaşı, müşavirəde bir çox sosial layihələrin uğurla icra edilməsi qeyd olunub. Həmçinin, həmin dövrdə həm Bakıda, həm də bölgələrdə yeni iş yerlerinin açılması prosesinin uğurla getdiyi göstərilib. Hesabat dövründə 226 min yeni iş yeri yaradılıb ki, onlardan da 171 mini daimidir. Bu da ölkədə yeni iş yerlerinin açılmasına dövlətin verdiyi dəstəyin nəticəsidir. Dövlət tərəfindən sahibkarlara güzəştli kreditlərin verilməsi onların bizneslərini inkişaf etdirərək, yeni iş yerləri açmasına imkan yaradır. Əlbəttə ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları qəbul edilərkən əsas məqsədlərdən biri də əhalinin məşğulluluğunu təmin etmək idi. Bu dövlət proqramlarının qəbul edildiyi 2004-cü ildən ölkə üzrə 1,79 milyon yeni, o cümlədən, 1,33 milyon daimi iş yeri açılıb. Həmçin-

nin, III Dövlət Proqramının icrası çərçivəsində, bu ilin 6 ayı ərzində 101 mini daimi olmaqla, 122 min yeni iş yeri açılıb.

Dövlət proqramlarının qəbulunun bir istiqaməti də bölgələrdə sənayeleşme siyasetini həyata keçirməkdir. Həmin proqrama uyğun olaraq Mingəçevir Sənaye Parkında "Mingəçevir Tekstil" MMC Parkın rezidenti kimi qeydiyyata alınıb və onun tikintisine başlanılıb. Fabrikin cari ilin sonlarında istismara verilməsi nəzərdə tutulub. Bu sənaye parkının tam fəaliyyətə başlaması 5 min nəfərin işlə təmin olunmasına imkan verəcək. Tikintisine əvvəller başlanmış Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında işlər başa çatmaq üzərdir. Cari ilin sonunda burada 5 müəssisə, gələn il isə 3 müəssisə fəaliyyətə başlayacaq. Beləliklə, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı tam fəaliyyətə başladıqdan sonra burada 900-ə yaxın yeni iş yeri açılacaq. Neftçala sənaye zonasında artıq 3 müəssisə fəaliyyət göstərir, digər 3 müəssisə isə yaxın zamanlarda işə başlayacaq. Burada işlər başa çatdıqdan sonra 480 yeni iş yeri açılması nəzərdə tutulub.

Bir faktı da qeyd edək ki, ölkəmizdə sahibkarların müəyyən hissəsi vergidən və Sosial Müdafiə Fonduna vəsait ödəməkdən yaxınlaşmış məqsədilə işçiləri ilə rəsmi qaydada müqavilə bağlamır. Bu da onları gələcəkde pensiya almaq hüququndan məhrum edir. Belə neqativ halların qarşısını almaq

üçün Prezident İlham Əliyev 9 oktyabr 2017-ci ilə "Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı" haqqında Sərəncam imzalayıb. Qeyd edildiyi kimi, ölkədə minlərlə insan, faktiki olaraq, işləyərək ailəsinə dolandırıqları halda, işsiz sayılırlar. Lakin onlar yaşılandıqda bunun ne qədər ziyan verdiyini anlayacaqlar. Bir da ha qeyd edək ki, belə insanlar əmək pensiyası almaq hüququnu itirmiş olurlar. Ölək rəhbəri tərəfindən imzalanan Sərəncam da belə neqativ hallara son qoymaq üçündür. Bu sahədə aparılan mübarizə həm də, faktiki olaraq, daha çox insanın işlədiyini üzə çıxaracaq.

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumatə görə, regionların sosial-iqtisadi inkişafına istiqamətlənmiş III Dövlət Proqramının icrasını əhatə edən 1 yanvar 2014-cü ildən 1 oktyabr 2017-ci ilə qədər olan dövrdə, ümumilikdə, 679,4 min olmaqla, 502 min daimi iş yeri yaradılıb. Bu dövrdə yaradılan iş yerlerinin 60,3 faizi qeyri-dövlət sektoruna məxsusdur. Qeyd edildiyi kimi, artımın qeyri-dövlət sektorunda olması bu sahəyə göstərilən diqqətin nəticəsidir. Statistik rəqəmlərdən görünür ki, yeni iş yerlerinin çox hissəsi Bakıda açılıb. Lakin bununla bərabər, regionlarda da yeni iş yerlerinin açılmasına dinamikasında artım aşkar görünür. Daimi iş yerlerinin 9,3 faizi yeni yaradılan müəssisə və təşkilatlarda, 14,3 faizi mövcud mü-

əssisə və təşkilatlarda, 1,2 faizi fəaliyyətini bərpa etmiş müəssisə və təşkilatlarda, 75,2 faizi fərdi sahibkarlıq subyektləri tərəfindən yaradılıb. Yeni iş yerlərinin əhatə etdiyi sahələr də müxtəlifdir. Belə ki, hüquqi şəxslər tərəfindən yaradılmış daimi iş yerlərinin 21,2 faizi ti-kinti, 21,2 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 10,9 faizi emal sənayesi, 8 faizi dövlət idarəetməsi və müdafia sahələrini əhatə edir. Bundan sonrakı sahələri səsli təminat, müxtəlif xidmət, peşə, elmi, texniki fəaliyyət, turistlərin yerləşdirilməsi və içtimai işə tutur. Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında sənayedə işləyənlərin orta aylıq nominal əməkhaqqı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 11,6 faiz artaraq, 974,2 manata çatıb. Əməkhaqqı ən çox mədən-xıarma sənayesində, maliyyə və siyorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, elcə də, tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstericidən yüksək olub.

Tikinti sektorunda dinamik inkişaf yeni iş yerlerinin açılmasına da imkan yaradıb. Belə ki, cari ilin yanvar-sentyabr aylarında inşa sektorunda çalışanların orta siyahı sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,5 faiz artaraq, 102,9 min nəfər olub. Həmin dövrdə binaların tikintisində işləyənlərin əməkhaqqı 5 faiz, mülki təyinatlı inşaat işlərində çalışanların əməkhaqqı 11,1 faiz artıb. Cari ilin yanvar-sentyabr

aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbatən 7,2 faiz artaraq 525,6 manat təşkil edib. Neft sektorundan sonra en çox əməkhaqqı alanlar özəl müəssisələrdə çalışırlardır. Şübhəsiz, bu da dövlətin özel sektorun inkişafına göstərdiyi qayğının nəticəsidir. Belə ki, sahibkarlar, müntəzəm olaraq, güzəştli kreditlərlə təmin olunur, onların fəaliyyətinin asanlaşması üçün qanunvericilikdə müsbət dəyişikliklər edilir. Bu da, özəl sektorun inkişafına təkan veren başlıca amildir. Təsadüfi deyil ki, cari ilin yanvar-oktyabr aylarında sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 80,2 faiz olub. Ümumi istehsalın 89,8 faizi sənaye məhsulunun istehsalı, 10,2 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaranıb. Belə hal əhalinin gəlirinin artmasına da xidmət edir. Bu ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,2 faiz artaraq, 40190,7 milyon manata çatıb, onun hər nəfərinə düşən həcmi orta hesabla 4131,9 manat təşkil edib.

Göründüyü kimi, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı, yeni müəssisələrin yaradılması və iş yerlerinin açılması siyaseti birbaşa insanların rifah halının yüksəlməsinə və yaşayış səviyyəsinin daha da yaxşılaşmasına səbəb olur.

"Ses" Analitik Qrupu

Ötən il Azərbaycanda sosial-iqtisadi sahədə əldə olunan inkişaf dinamikası 2018-ci ildə də uğurla davam etdiriləcək

Milli Məclisin Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədr müavini Rauf Əliyevin yap.org.az-a müsahibəsi

- Rauf müəllim, hazırda cəmiyyətimizdə 2017-ci ilin yekunları müzakirə olunur. Sizcə, ötən il ölkəmiz üçün hansı uğurlarla yadda qaldı?

- Dünyada davam edən sosial-iqtisadi, maliyyə böhranına baxmayaraq Azərbaycan ötən ili də uğurla başa vurdu. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan uğurla inkişaf edir. Ötən ilin əvvəlindən sosial-iqtisadi inkişaf üzrə nəzərdə tutulan bütün proqnoz göstəricilər yerinə yetirilmişdir. İqtisadi artım qeyri-neft sektoru üzrə 2,5% təşkil etmişdir. Qeyri-neft sənayesi isə 3,1% artmışdır. Bu, respublikada aparılan düzgün sosial-iqtisadi siyasetin və hərəkəfli düşünülmüş iqtisadi islahatların nəticəsində əldə olunmuşdur. Bu ilin 9 ayı ərzində 226 min yeni iş yerləri yaradılıb ki, onlardan 171 mini daimi iş yeridir. Əsas infrastruktur layihələri uğurla icra olunur. Sosial infrastrukturla bağlı layihələr yerinə yetirilir. İlin əvvəlindən 700 kilometrdən çox su xətti çəkilmiş, qazlaşdırma 93 % səviyyəsindədir. Bu dövrde 100-ə yaxın məktəb tikilib və təmir edilib, 27 tibb ocağı tikilib və təmir olunub.

2017-ci ildə respublikamızın içti-mai-siyasi həyatında baş verən ən müüm hadisələrdən biri Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiliyinin geniş miqyasda qeyd olunmasıdır. 25 il əvvəl Ulu önder Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması tarixi bir hadisə, Azərbaycan dövlətçiliyi tarixində dönüs nöqtəsi olmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Patriyasinin Sədri İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiliyine həsr olunmuş yubiley mərasimindəki nitqində qeyd etmişdir: "Azərbaycan xalqı o vaxt bir daha böyük lüyünü müdrikliyini göstərək Heydər Əliyevi hakimiyyətə dəvət etdi və 1993-cü il-dən başlayaraq bu günə qədər Azərbaycan inkişaf yolu ilə gedir."

Ötən il daha bir tarixi hadisə baş vermişdir. Cocuq Mərcanlı kəndi bərpa olunmuşdur. Bu, böyük qayıdışın başlanğıcı deməkdir.

Başa vurdugumuz il ərzində həmçinin, ölkəmiz üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edən iki istiqamət üzrə energetika və neqliyyat sahəsində böyük əhəmiyyətə malik tədbirlər həyata keçirilmişdir. Azəri-Çıraq-Günəşli ya-taqları üzrə kontraktin müddəti 2050-ci ilə kimi uzadılmışdır. Neqliyyat sahəsində də tarixi bir uğura imza atıldı, Bakı-Tibilisi-Qars dəmir yolu istifadəye verilmişdir. Bu, tarixi İpək Yolunun bərpası istiqamətində reallaşan ən böyük beynəlxalq neqliyyat lahiyəsidir. Qeyd olunan layihənin həyata keçirilmesi Azərbaycana hem iqtisadi hem də siyasi fayda getirəcəkdir.

Onu da qeyd edim ki, Dünya İqtisadi Forumunun "2017-2018 Qlobal Rəqabətlilik Hesabatı"nda Azərbaycan dəha iki pillə yüksələrək 35 yerdə qərarlaşır. Azərbaycan dünya ölkələrinin hər 4-dən 3-nü geridə qoyaraq, MDB-də liderliyini qoruyub. Hətta G20-yə daxil olan İtalya, Rusiya, İn-

doneziya, Hindistan, Türkiyə, Cənubi Afrika Respublikası kimi ölkələr də iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətli indeksinə görə Azərbaycandan geri qalır.

- Ötən il Azərbaycan bir sıra mü-hüm beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etdi. Sizcə, bu tədbirlər ölkəmizə nə kimi dividendlər qazan-dırır?

- Artıq Azərbaycan beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi məkana çevrilmişdir. Ötən ilin iyun ayında Bakıda 500 milyonluq aiditoriyası olan "Formula-1" yarışı çox yüksək səviyyədə keçilmişdir.

2017-ci ildə ilk dəfə olaraq IV İslam Həmrəyliyi Oyunları Azərbaycanda, Bakı şəhərində keçirildi. İslam dünyasını təmsil edən 54 ölkədən 3 mindən çox idmançı beynəlxalq standartlara cavab verən idman obyektlərində yarışdır. Azərbaycan idmançıları Avro-pa Oyunlarından sonra növbəti tarixi uğura imza atılar. Yığmamız ümumi komanda hesabında 1-ci yeri tutaraq 162, o cümlədən 75 qızıl, 50 gümüş və 37 bürünc medal əldə etmişlər. Bakı-2017 İslam Həmrəyliyi Oyunları böyük idman uğurları ilə yanaşı, eyni zamanda İslam dünyasında həmrəyliyin, xalqlar və dövlətlər arasında dostluq münasibətlərinin daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm bir adımdır. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban xanım Əliyevanın yüksək təşkilatçı fealiyyəti nəticəsində Bakı-2017 İsləm Həmrəyliyi Oyunları çox yüksək səviyyədə təşkil olundu və böyük uğurla başa çatdı. Azərbaycan növbəti tarixi uğura imza atdı.

Ötən il Bakıda növbəti IV Ümumdünya Mədəniyyətlərərəsi Dialoq Forumu da keçirilmişdir. Bu Forumda dünyanın 120 ölkəsindən rəsmi, 39 beynəlxalq təşkilatdan, 50-dən çox QHT-nin nümayəndələri, ümumilikdə 800-dən çox xarici nümayənde iştirak etmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, artıq 4-cü dəfədir ki, bu tədbir "Bakı prosesi" təşəbbüsü çərçivəsində təşkil olmuşdur. Artıq "Bakı prosesi" döyüni narahat edən qlobal məsələlərin müzakirə olunduğu bir platformaya çevrilmişdir.

- Sizcə, 2017-ci il Azərbaycan idmanı üçün hansı hadisələrlə əla-mətdar oldu?

- Ötən il Azərbaycan idmançıları üçün də uğurlu bir il olmuşdur. İlk növbədə idmançılarımızın IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarındakı tarixi qələbəsini qeyd etmək lazımdır. 2017-ci il şahmatçılarımız üçün xüsusi uğurlu olmuşdur. Azərbaycan şahmatçıları ötən il növbəti tarixi uğura imza atmışlar. Milli komandamız 3-cü dəfə Avropa çempionatının qalibi olmuşlar. Bu dəfə şahmatda, intellektual idman növündə qazanılmış bu qələbə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu qələbə Azərbaycan xalqının istedadına, intellektinə əsaslanan qələbədir.

2017-ci il futbolçularımız üçün də uğurlu olmuşdur. "Qarabağ" Futbol Klubu Avropa Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə çıxmışla tarixi uğura imza atdı. Ötən il eyni zamanda müxtəlif idman növləri üzrə Azərbaycan idmançılarının müxtəlif səviyyələrde keçirilən çempionatlarda əldə etdikləri qələbələrlə yadda qalacaqdır. Bir sözə Azərbaycan idmançıları Azərbaycanın artıq bir "idman" dövlətinə çevrildiyini sübut ediblər.

- Rauf müəllim, bəs 2018-ci ildə gözlənlər nədən ibarətdir?

- 2017-ci ildə sosial-iqtisadi və digər sahələrdə əldə olunan müsbət inkişaf dinamikası 2018-ci ildə də davam etdirilecektir. Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsində bütçə gəlirləri 20,1 milyard manat, xərcləri isə 21,047 milyard məbleğində təsdiq edilmişdir.

2017-ci ilə nisbətən bütçə gəlirləri 20%, xərcləri isə 17,3 % artımla nəzərdə tutulmuşdur. 2018-ci ilin bütçəsi sosialyönümlü bütçə olaraq əhalinin sosial rifah halının daha da yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsini təmin etmək məqsədi ilə bir çox sosial proqramların həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. 2018-ci ilin dövlət bütçəsinin xərclərinde sosialyönümlü xərclərin (bütçə xərclərinin iqtisadi təsnifatına uyğun olaraq əməyin ödənişi, pensiya və müavinətlər, dərman, sarğı ləvazimatları və materiallarının, ərzaq mehsullarının alınması xərclərinin cəmi) xüsusi çəkisi 33,5% olmaqla, 7004,8 milyon manat vəsait proqnozlaşdırılıb ki, bu da 2017-ci ilə müqyisədə 147,9 milyon manat və ya 2,2% çoxdur. 2018-ci ilin dövlət bütçəsində elm, təhsil, səhiyyə, sosial müdafiə və sosial təminat, mədəniyyət, incəsənət, informasiya bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən xərclər üçün 5371,7 milyon manat vəsait nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da 2017-ci ilə nisbətən 80,8 milyon manat və ya 1,5% çoxdur. Bütövlükdə bu sahələr üzrə nəzərdə tutulmuş xərclərin dövlət bütçəsi xərclərinin tərkibində xüsusi çəkisi 25,7% təşkil edəcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən hərəkəfi döşənmiş siyaset, ölkədə aparılan iqtisadi islahatlar, sosial - iqtisadi inkişaf sahəsində əldə olunan inkişaf səviyyəsi imkan verəcək ki, 2018-ci ildə də Azərbaycan daha böyük nailiyyətlər əldə etsin.

Aydın Mirzəzadə: "Xalqımız Prezidentə dəstək verməyə həmişə hazırlıdır"

"Bu il keçiriləcək prezident seçimlərindən ən real və qələbə qazanacaq namizəd ölkənin indiki Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevdir. O həkimiyətdə olduğu müdəddətə Azərbaycanın milli maraqlarını yüksək səviyyədə qorumuş, ölkəmizin daxili və xarici siyasetində uğurlu nəticələr əldə etmiş, ölkənin strategiya və taktikasını müasir tələblərə uyğun olaraq formalasdıra bilməsidır". Bunu SİYA-a açıqlamasında millət vəkili Aydin Mirzəzadə deyib.

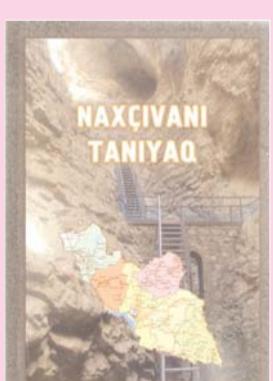

Onun sözlərinə görə, ilk növbədə, Azərbaycan bütün məsələlərdə özünün müstəqil dövlət kimi siyasetini yeridə bilir və heç bir halda ölkəmiz bu və ya digər məsələdə onun maraqlarına cavab vermirsə Azərbaycana hansısa bir prinsipi qəbul etdirmək mümkün deyil: "İkincisi, Azərbaycan dövlətçiliyi özünün əsas vəzifəsi kimi vətəndaşının hüquq və azadlıqlarının qorunmasını qəbul edir və iləm-ilə insanlarımızın sosial vəziyyəti yaxşılaşır. İnkışaf tekke paytaxtda deyil, regionlarda da gedir. Bu gün Bakı ilə yanaşı artıq digər bölgelərimizdə də sənaye merkezləri fondu formalaşmağa başlayıb. Əvvəller insanların sabah ha inamı çox az idi. İnsanlar Azərbaycanın beynəlxalq aləmde nüfuzunun durmadan artdığını gördülər. Azərbaycan hüquqi demokratik dövlət kimi özünün şərfləri tarixini yaza bilmədir. Konstitusiyamıza vaxtaşırı edilən deyişikliklər hüquqi dövlətin esaslarını möhkəmləndirir. Eyni zamanda vətəndaşların hüquqlarını daha dəqiq şəkildə qoruya bilir. Cənab Prezidentimizin düşünləmiş daxili və xarici siyaseti bütün sahələrdə uğurlar getirir. Onun strateji təfəkküre malik olması, demokratik ruhlu bir siyasetçi olması, maraqlarımız məsələsində prinsipial mövqeyini müdafiə etməsi göz qabağındadır.

Cənab Prezidentimizin siyasi nüfuzunu və reytingini artırın məsələlərdən biri də Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ probleminin həllində səy göstərməsidir. 2016-ci ilin aprel ayındaki hadisələr Azərbaycanın müdafiə qabiliyyətinin yüksəldiyini, cənab Prezidentimizin Ali Baş Koman-dan kimi üzərinə düşən vəzifələri yüksək səviyyədə yerinə yetirdiyini göstərir. Ölək başçısı qəlbən Azərbaycana bağlıdır. Dövlət başçısı cəmiyyətə kifayət qədər açıqdır. Onun vaxtaşırı əhalinin müyyən təbəqələri ilə görüşü həkimiyət və cəmiyyət arasında möhkəm bir köpənün olduğunu göstərir. Ümumən götürdükdə Azərbaycan xalqı özünün dəyərləri oğlu ilə fəxr edir və həmişə ona dəstək verməyə hazırlıdır".

"Naxçıvanı tanıyaq" kitabı işıq üzü görüb

Muxtar respublikada "Naxçıvanı tanıyaq" kitabı işıq üzü görüb. 343 səhifədən ibarət olan elmi məqalələr toplusunda qədim diyarın fiziki-coğrafi şərait, təbii sərvətlər, iqtisadi-coğrafi və sosial-iqtisadi inkişafi barədə ətraflı məlumatlar öz əksini təpiib. AZƏRTAC xəber verir ki, kitabın hazırlanmasında məqsəd 5 min illik tarixə malik olan Naxçıvanı tanıtmaqla bərabər, onun bugünkü yüksəlisi, elmi-mədəni, sosial-iqtisadi inkişafını oxuculara çatdırmaqdən ibarətdir. "Naxçıvanı tanıyaq" kitabı coğrafiya, biologiya, zoologiya, baytarlıq və digər ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələr, magistrantlar, qeyd edilən ixtisaslardan dərs deyən müəllimlər, eyni zamanda, qədim diyarın coğrafiyası, təbii, inkişafı ilə maraqlanan oxucular üçün mənbə rolunu oynayacaq.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin coğrafiya kafedrasının müdürü, dosent Əli Həsənovun rəhbərliyi ilə hazırlanmış yeni nəşrin redaktoru AMEA-nın müxbir üzvü Tofiq Əliyevdir. Kitabın hazırlanmasında professor Saleh Məhərrəmov, dosentlər Şəmil Mahmudov, Musa Piriyev, Həbib Hüseynov, Əli Tahirov, Hilal Qasımov, Lətifice Novruzova, Asif Axundov, baş müəllim Hüseyin Novruzov və AMEA Naxçıvan Bölməsinin əməkdaşlarından professor Əliyar İbrahimov, dosent Sahib Hacıyev və Heydər Əliyev adına tam orta məktəbin müəllimi Həsən Həsənov da yaxından iştirak ediblər.

Azərbaycanın hərbi potensialı ən qısa müddətdə Ermənistani darmadağın etməyə imkan verir

Bu gün Azərbaycan Ordusu Cənubi Qafqazın ən güclü ordusudur və Ali Baş Komandanının əmri ilə istənilən an torpaqlarımızı işğaldan azad edə bilər

Azərbaycan bu gün qlobal miqyasda söz sahibi olan dövlətdir. Ölkəmizə beynəlxalq səviyyədə ehtiram göstərilir və istənilən məsələdə mövqeyinə hörmetlə yanaşılır. Bu gün Azərbaycanın yeganə problemi torpaqlarının 20 faizinin Ermənistanın işğalı altında olmasıdır. Ərazi bütövlüyünü bərpa etmək ölkəmiz üçün çətin deyil. Çünkü malik olduğu hərbi potensial Azərbaycana ən qısa müddətdə Ermənistani darmadağın etməyə imkan verir. Lakin rəsmi Bakı, hələlik, sülh danışıqlarına sadıqdır.

Katırladaq ki, müharibə şəraitində yaşayış dövlətimizin müdafiə qabiliyyətinin və milli təhlükəsizliyinin təmin edilməsi xərcərinə 2017-ci ildə 2,8 milyard manat vəsait ayrılmışdı. Bu vəsait hesabına öten il ərzində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin döyüş qabiliyyətinin artırılması, qoşun növlərinin modernləşdirilməsi, maddi-texniki təchizatının gücləndirilməsi, şəxsi heyətin sosial və məişət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilib. 2017-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin regionlara sefərləri həm də ordu məsələlərinin diqqət mərkəzində olduğunu göstərdi. İlk olaraq, öten ilin yanварında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Naxçıvanda Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun "N" sayılı hərbi hissəsindəki əsgər yataqxanasının və Əsgəri-Məşət Kompleksinin açılışı oldu. 900 yerlik üçmərtəbəli əsgər yataqxanasında əsgərlərin istirahəti üçün hərəkəfi şərait yaradılıb. Ümumi sahəsi 4 min kvadratmetr olan yataqxana bütün zeruri avadanlıqla təchiz edilib. Binada ümumi sahəsi 800 kvadratmetr olan 24 otaq var. Bir sözlə, burada yaradılan şərait dövlətimiz tərəfindən əsgər və zabitlərin sosial məsələlərinin həlli istiqamətində atılan addımların ardıcıl xarakter aldığı nümayiş etdirir.

Həmçinin, Prezident İlham Əliyev yanvarın 23-də Müdafiə Nazirliyinin Abşeron rayonunun Pirəkeşkül qəsəbəsində "N" hərbi hissəsinin yeni inşa edilmiş hərbi şəhərciyinin açılışında da iştirak edib. Hərbi şəhərcik 42 hektar ərazidə yerləşir. Burada ti-kinti işləri 2014-cü ilin mayında başlanılib, 2016-ci ilin sonunda yekunlaşdır. Şəhərcikdə zabit, gizir və çavuşlar üçün 9 yaşayış binası inşa edilib. Onlardan 4-ü ailəli, 5-i isə subay hərbi qulluqçular üçündür. Ərazidə, ümumilikdə, 13 əsgər yataqxanası tikilib. Hərbi şəhərcikdə inzibati, xidməti və texniki binalar da inşa edilib. Ərazidə xüsusi tibbi avadanlıqla təchiz edilmiş 76 çarpayılıq, iki-mərtəbəli tibb məntəqəsi de tikilib. Burada UZİ, elektrokardioqram, rentgen, diaqnostika, lor, oftalmoloji, stomatoloji, fizioterapiya kabinetleri və laboratoriya yaradılıb. Kabinetlər müasir tibb cihazları quraşdırılıb. Bu, imkan verir ki, şəxsi heyətə ixtisaslı tibbi yardım göstərilsin. Tibb məntəqəsinin palataları müasir səviyyədədir. Binada hərbi tibbi hazırlıq sinfi də yaradılıb. Hərbi şəhərcikdə avadanlıqla təchiz edilmiş yeməkxana

inşa edilib. 1790 yerlik yeməkhanada əsgər və zabitlərin dolğun qidalanması üçün hərəkəfi şərait var.

Şəhərcik yaradılarkən, hərbi qulluqçuların idmanla məşğul olmaları diqqət mərkəzində saxlanılıb, minifutbol, basketbol, voleybol, hendbol meydancaları, manecələr və qəçis zolaqlarının daxil olduğu idman-məşq qurğuları sahəsi yaradılıb. Prezident İlham Əliyev iyunun 23-də Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Şirvan şəhərində yerləşən hərbi hissəsinin açılışında iştirak edib. Hərbi hissədəki yeni binaların inşasına 2012-ci ildə başlanıb və 2017-ci ilin mayında inşaat işləri başa çatdırılıb. Ümumi əraziyi 8,5 hektar olan hərbi hissədə qərargah, kazarma binaları, yeməkxana, tibb məntəqəsi və digər binalar inşa edilib. Ərazidə avtomobil parkı, atış şəhərciyi, qaroval məntəqəsi, anbarlar və müasir hamam-camaşırخana kompleksi də yaradılıb. Hərbi hissədə 8 min kvadratmetr ərazidə sıra meydanı da var.

Kazarmada əsgərlərin qalmaları və istirahət etmələri və asude vaxtlarının səmərəli təşkili üçün geniş imkanlar mövcuddur. Bir sözlə, buradakı şərait Azərbaycan dövlətinin ordu quruculuğu, o cümlədən, Daxili Qoşunların hərbçilərinin xidmət şəraitlerinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımların ardıcıl xarakter aldığı göstərir. Bu, həm də onu göstərir ki, Azərbaycan əsgəri bu gün ən müasir hərbi hissələrde xidmət keçir. Bu isə, şübhəsiz ki, Ali Baş

Komandanın diqqəti və qayğısı sayəsində mümkün olub. Yeməkhanada eyni vaxtda 320 əsgər qidalana bilər. Hərbi hissənin tibbi məntəqəsi də müasir səviyyədədir. Burada da hərbi qulluqçulara yüksək səviyyədə tibbi xidmət göstərmək üçün zəruri şərait yaradılıb.

Müdafiə Nazirliyinin Mobil Səhra Cərrahiyyə Hospitalının yaradılması da, son illerde, ordumuzun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən işlərin tərkib hissəsidir. Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə 2013-cü ildə Türkiye Respublikasının "Turmaks" firmasından ən müasir tibbi avadanlıqla təchiz edilmiş Mobil Səhra Cərrahiyyə Hospitalı alınaraq, Silahlı Qüvvələrin istifadəsinə verilib. Əsas hissəsi 8 konteynerdən və 9 çadırından ibarət olan mobil hospitalda gün ərzində 100 cərəhə eməliyyat aparmaq mümkündür.

Avqustun 20-də Prezident İlham Əliyev Şəmkir rayonuna səfəri çərçivəsində Müdafiə Nazirliyinin Mobil Səhra Cərrahiyyə Hospitalının imkanları ilə tanış olub. Bu Mobil Səhra Cərrahiyyə Hospitalı Silahlı Qüvvələrə təhvil verildiyi gündən indiyədək döyüş bölgələrində təyinatı üzrə fəaliyyət göstərib. 2016-ci ilin aprel döyüşlərində yaralı və xəstələrə tibbi yardım göstərilməsi zamanı, praktiki olaraq, sınaqdan keçirilib. Hospital 2,5 min kvadratmetr sahədə açılır. Açıldıqdan bir saat sonra xəstələri qəbul edə, 4-6 saatdan sonra isə öz funksiyasını tam yerinə yetirə bilir. Burada gündə 150-dək xəstə-

ye tibbi xidmət göstərmək mümkündür. Hospital yaralıların və xəstələrin qəbulu, qeydiyyatı və diaqnozun qoyulması üçün nəzərdə tutulan çeşidləmə, idarəetmə və rabitə, həmçinin, diaqnostika çadırlarından ibarətdir. Diaqnostika çadırında müaiyinələr aparmaq üçün rəqəmsal rentgen, USM, 12 kanallı elektrokardioqraf aparatları və 24 göstəricini, eyni zamanda, verən qan analizatoru mövcuddur. Hospitalın 2 əməliyyat, 2 intensiv terapiya bloku və hər birində 8 çarpanı olan 6 müalicə çadırı var. Hospitalın özəlliyi onun konteyner və çadırlarının qısa müddətə hazır vəziyyətə getirilməsindədir. Konteynerləri 5-7, çadırları isə 7-9 dəqiqəyə hazırlanmaq mümkündür. Bu isə, hospitalın daşınma prosesini asanlaşdırır. Səyyar hospital şəxsi heyətin yataqxanası, aptek, metbəx, hamam və sanitər qovşaqla təchiz olunub. Bütün konteynerlərdə və çadırlarda işıq, mərkəzləşdirilmiş havalandırma və yanğın eleyhinə xüsusi sistemlər quraşdırılıb. Mobil Səhra Cərrahiyyə Hospitalının tam həcmə fəaliyyəti üçün 25 nəfər həkim və digər hərbi qulluqçular, ümumilikdə, 88 nəfər nəzərdə tutulub.

Noyabrın 28-də Prezident İlham Əliyev Tərtər rayonu ərazisində yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış olub. Qeyd edək ki, torpaqlarımızın qorunması və ərazi bütövlüyü uğrunda bu hərbi hissənin şəxsi heyəti də böyük fədakarlıq göstərib. Onlarca hərbi qulluqçu yüksək fəxri adlara, o cümlədən, 8 hərbi qulluqçu Azərbaycanın

Azərbaycanın hərbi potensialı ən qısa müddətdə Ermənistani darmadağın etməyə imkan verir

Bu gün Azərbaycan Ordusu Cənubi Qafqazın ən güclü ordusudur və Ali Baş Komandanın əmri ilə istənilən an torpaqlarımızı işğaldan azad edə bilər

Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb. Hərbi hissəyə 2004-cü ildə Ali Baş Komandan tərefindən döyüş bayraqı təqdim edilib. 6 hektar ərazisi olan hərbi hissədə qərargah binası, üç əsgər yataqxanası, 360 nəfərlik əsgər yeməkxanası, müxtəlif təyinatlı anbarlar, məsişət otaqları və digər infrastruktur bölmələri, 100 maşınıq avtomobil parkı var.

Həmin gün Prezident İlham Əliyev Ağcabədi rayonunda da Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsində yaradılan şəraitlə təqdim olub. Hərbi hissədə qərargah binası, əsgər yataqxanaları, yeməkxana kompleksi, tibb məntəqəsi və digər binalar inşa olunub. Qərargah binasında komandirlərin otaqları, konfrans zalı və digər otaqlar var. Binada komandir heyətinin səmərəli və operativ işləməsi üçün bütün zəruri şərait yaradılıb.

Bu gün orдумuzun balansında dünyanın müasir silah-sursatı və hərbi texnikası var. Təsadüfi deyil ki, indi ölkəmizin silah-sursatları bir çox parametrlərinə görə, dünyada ilk yerlərdən birini tutur. Son illərdə dövlət başçısı, Ali Baş Komandanın diqqəti sayəsində ölkəmizdə yaradılan müdafiə sənayesi kompleksi Azərbaycanda müasir hərbi texnikanın istehsalına geniş imkanlar açıb. Hazırda Azərbaycanda 58 müdafiə sənayesi müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Həmin müəssisələrdə 1200 adda müdafiə təyinatlı məməkulat istehsal olunur. 2017-ci il də ölkəmizdə müdafiə sənayesi kompleksinin inkişafı və yeni hərbi sursatların istehsalına başlanılması baxımından əlamətdar dövrür. Belə ki, ötən il bu müəssisələrdə 136 adda müdafiə təyinatlı məməkulatın yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilib. 4 məməkulat üzrə - xüsusi təyinatlı "Yalquzaq" snayper tüfənginin, F-1 tipli təlim əl qumbaraşının, KXP tipli optik kollimatorun və 40 mm-lik əl qumbaraatanının yaradılma işləri tam başa çatdırılıb və istehsalı təşkil olunub. Eyni zamanda, xüsusi təyinatlı əl pulemyotunun dövlət sınaqları yekunlaşdırılmış və silahlanmaya qəbul edilməsi tövsiyə olunub. Ötən il yerinə yetirilən layihələr sırasında yeni nəsil pilotsuz uçuş aparatlarını, Azərbaycanın milli məhsulu olan "Tufan" zirehli maşını və digərlərini də göstərmək olar.

Hazırda ölkəmizdə 58 müdafiə sənayesi müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Birləşmələr iki ötən il fəaliyyətə başlayıb. Açılan yeni müəssisələrdən biri Şirvan şəhərindəki 7V2 (RPQ) tipli tank əleyhinə əl qumbaraatanı üçün 4 növ qumbaraalı atəş yiğimlarının istehsalı yaradılmışdır. Prezident İlham Əliyev iyunun 23-də zavodun açılışında iştirak edib. Zavodun yaradılmasında əsas məqsəd tank və özüyəriyən artilleriya qurğuları, o cümlədən, dinamik qoruyucu sistemlər ilə təchiz olunmuş, həmcinin, yüngül zirehli və

zirehsiz texnika ilə mübarizə aparmaq, bundan başqa, açıq əraziyələrdə, səngərlərdə yerləşən düşmənin canlı qüvvəsini məhv etmək üçün TƏQ-7V2 (RPQ) tipli tank əleyhinə əl qumbaraatanı üçün 4 növ - qəlpəli, kumulyativ-tandem, termobarak və inert qumbaraalı atəş yiğimlarının seriyalı istehsalının təşkil edilmişdir. Bu sursatlar 700 metredək məsafədə düşmənin zirehli texnikasını və canlı qüvvəsini məhv etmək qabiliyyətinə malikdir.

Zavod 10 istehsal sahəsindən, o cümlə-

dən, avtomatlaşdırılmış mexaniki emal, termiki emal, kimyəvi cilalama, partlayıcı maddələrin preslənməsi, ekspres laboratoriya və yiğma sahələrindən ibarətdir. Hərbi sursatın yaradılması və istehsal üçün müəssisədə dönya vətəninin bu sahədə qabaqcıl ölkələrindən müvafiq şirkətlərin müasir standartlara cavab verən texnoloji avadanlıqları alınlaraq quraşdırılıb. Zavodun illik istehsal gücü birmövbəli iş rejimində 20 min atəş yiğimi təşkil edir ki, bu da güc strukturlarının tələbatını ödəməyə imkan verir. Bu məməkulatlar xarici dövlətlərdən sifarişlərin olduğunu nəzərə alaraq, gələcəkdə ixrac imkanları nəzərdən keçiriləcək.

Iyunun 23-də Şirvan şəhərində 40x46 millimetrik MSGL 40 tipli qumbaraatanlar üçün müxtəlif növ qumbaraalı atəş yiğimlarının istehsalı zavodunun da açılışı olub. Bu zavodun yaradılmasında əsas məqsəd düşmənin canlı qüvvəsini və atəş vasitələrini məhv etmək, həmcinin, yüngül zirehli və zirehsiz texnika ilə mübarizə aparmaq üçün 40x46 millimetrik revolver tipli qumbaraatanlar üçün NATO standartlarına uyğun 4 növ - qəlpəli, kumulyativ-qəlpəli, işıqlandırıcı-parasütüllü və tüstülü qumbaraalı atəş yiğimlarının seriyalı istehsalının təşkil edilmişdir. Bu məməkulatlar 400 metrədək məsafədə düşmənin zirehli texnikasını və canlı qüvvəsini məhv etmək qabiliyyətinə malikdir. Müəssisədə mexaniki emal, ştamplama, kimyəvi cilalama, partlayıcı maddələrin preslənməsi və yiğma, ümumilikdə, 7 istehsal sahəsi var. Bu cür müəssisələrin yaradılması ölkəmizdə müdafiə sənayesinin inkişafı istiqamətində görülen tədbirlərə böyük töhfədir. Belə zavodların işə düşməsi Azərbaycanın müdafiə potensialını gücləndirir, ölkəmizdə istehsal edilən hərbi təyinatlı məhsulların çeşidini artırır, bu sahədə ixrac imkanlarımızı genişləndirir və xaricdən asılılığı aradan qaldırır.

Bir sözlə, bu gün Azərbaycan Ordusu Cənubi Qafqazın ən güclü ordusudur və Ali Baş Komandanın əmri ilə istənilən an torpaqlarımızı işğaldan azad edə bilər.

"Ses" Analitik Qrupu

9 yanvar 2018-ci il

Azərbaycan Avropanı Asiya ilə birləşdirən tranzit ölkəyə çevrilib

Azərbaycanın davamlı iqtisadi inkişaf sahəsində əldə etdiyi böyük nailiyətlər, bir daha sübut edir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan mütərəqqi İslahatlar, əlverişli investisiya mühitinin yaradılması, iqtisadi siyaset çərçivəsində, zamanın tələblərinə uyğun olaraq, zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan xalqı hazırda tarixinin çox məsul və şərəfli bir dövrünü yaşayır.

Böyük perspektivlərə malik olan respublikamız dünyada inkişaf edən ən dinamik ölkələrdən sayılır. Sırr deyil ki, iqtisadi inkişafın səviyyəsindən asılı olmayaraq və iqtisadiyyatın investisiyaların yatırılması hər bir dövletin iqtisadi siyasetinin özəyini təşkil edən aktual məsələlərdən biridir. Dünyada baş verən qlobal maliyyə böhranı şəraitində bu aktuallıq, hər bir ölkədə olduğu kimi, respublikamız üçün də son dərəcə əhəmiyyətlidir. Dünya iqtisadiyyatında baş verən mənfi tendensiyalar, demək olar ki, bütün ölkələrdə sərmaya qoyuluşunu azaldıb. Ancaq ölkəmizdəki münbit investisiya imkanları ve Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yaradılan əlverişli biznes mühiti yerli sahibkarlarla yanaşı, xarici investitorları da ölkəmizə cəlb edir. Dövlət başçısının tapşırıqlarına əsasən, investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən işlərin nəticəsidir ki, Azərbaycana səməyə qoyan şirkətlərin sayı ilə yanaşı, onların coğrafiyası da getdikcə genişlənir. Son 14 ildə ölkə iqtisadiyyatına 225 milyard dollar həcmində investisiya qoyulub. Bunun 107,2 milyard dolları xarici investisiyadır. Bu kimi uğurlu göstəricilər Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda nüfuzunun daha da yüksəlməsinə səbəb olub.

Dekabrın 1-də Bakıda "Asyanın Qəlbi - İstanbul Prosesi" çərçivəsində "Gücləndirilmiş Asyanın Qəlbi regionuna doğru təhlükəsizlik və iqtisadi bağışlılıqları" mövzusunda 7-ci Nazirlər Konfransında çıxış edən Prezident İlham Əliyev bir daha Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən meqalayihələri dəyərləndirib. Dövlət başçısı vurgulayıb ki, Azərbaycanın təşəbbüsünü olduğu və davam edən regional bağlılıq layihələri, o cümlədən, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarəti Limanı, Azərbaycan ile İran arasında dəmir yolu şəbəkələrini əlaqələndirən Xəzər dənizi sahilindəki logistik mərkəz kimi strateji təməl komponentləri Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub istiqamətləri üzrə çox-tərəflə imkanlara malik transregional infrastrukturun inkişafında keyfiyyətce yeni nailiyətləri nümayiş etdirir.

Xəzər hövzəsi Avrasiyanın və dünyanın transmilli nəqliyyat-kommunikasiya sisteminin ən vacib və həlledici halqalarından biri hesab olunur. Dənizin hər iki sahilini Şərqi və Qərbi inkişaf etmiş həmsərhəd ölkələri ilə birləşdirən və əlverişli coğrafi məkan saylanın Xəzər hövzəsi geo-iqtisadi xarakteristikasına görə də, mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hövzə Şərqi (Cənub-Şərqi Asiya və Çin) Qərbi (Şərqi və Qərbi Avropa) və Şimalı (Rusiya və Uzaq Şərqi) Cənubu (İran və Yaxın-Orta Şərqi) birləşdirən ən əlverişli nəqliyyat-kommunikasiya dəhlizinin keçidiyi məkan hesab olunur. Hesablamalara

göre, Aralıq dənizində Sakit okeana qədər olan böyük bir planetar məkanın nəqliyyat-kommunikasiya və ticarət əlaqələrinin qurulmasında ən qısa və əlverişli dəhliz, məhz Xəzər-Qara dəniz hövzəsi, Orta Asiya və Cənubi Qafqaz hesab olunur. Hazırda müxtəlif qitələri birləşdirən transmilli ticaret, enerji münbadiləsi və digər geo-iqtisadi əlaqələr ən qısa və əlverişli marşrutlar, enerji dəhlizi və kommunikasiya xətləri də mütəxəssislərin fikrine görə bu bölgədəki ölkələrin ərazilərindən keçir.

Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə 2010-cu il 3 noyabr tarixində təməli qoyulan Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının inşası da, məhz bu məqsədlərə xidmet edir. Yeni liman kompleksi Azərbaycan ərazisindən keçən Şimal-Cənub və Şərqi-Qərb beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri üzərində yerləşir. Bu coğrafi mövqə, yeni liman üçün zəngin tranzit potensialı yaratmaqla, ölkəyə daxil olan, ölkədən çıxan və tranzit yüklerin aşırılmasında strateji nəqliyyat qoşağı funksiyalarını yerine yetirməyə imkan verək, Xəzər dənizi üzərindən effektiv, sürətli və təhlükəsiz bərə keçidini təmin etmiş olacaq.

Şimal-Cənub və Şərqi-Qərb istiqamətlərindən dəhlizlər üzrə ölkəyə daxil olan yük axınlarının yeni liman kompleksində cəmlənərək, buradan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə Avropa istiqamətində və ya gəmiler vasitəsilə Şərqi istiqamətində nəql edilmesini təmin edən effektiv və dayanıqlı logistik zəncir yaradıla bilər.

Qeyd edilənlərlə bərabər, yeni limanın ərazisi də daxil olmaqla, Ələt qəsəbəsində Azad Ticarət Zonasının yaradılması nəzərdə tutulub ki, bu da, öz növbəsində, mühüm nəqliyyat qoşağı kimi yeni limana daha geniş tranzit və daşıma imkanları verəcək. Azad Ticarət Zonasının fealiyyətə başlaması ilə Bakının regional əhəmiyyətli ticarət zonasına əvvəlki nəticəsində, 2020-ci ildə real ÜDM-in 110 milyon manat birbaşa və 35 milyon manat dolayı olmaqla, ümumilikdə, 145 milyon manat artacağı, 2900 yeni iş yerinin yaradılacağı proqnozlaşdırılır.

Bu liman təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütövlükdə, region üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Limanın tikintisinin birinci fazası başa çatdıqdan sonra mal dövriyyəsi 15 milyon ton, konteyner daşınması isə, 100 min təşkil edəcək. Limanın tikintisi tam başa çatdıqdan sonra isə, mal dövriyyəsinin 25 milyon tona, konteyner daşınmasının isə 1 milyon tona çatdırılacağı gözlənilir.

Azərbaycanın qonşuları ilə birgə həyata keçirdiyi daha bir əhəmiyyətli

təşəbbüs oktyabrın 30-da açılışı olmuş Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəni birləşdirən, bununla da, Asiya ilə Avropana arasında yeni nəqliyyat əlaqəsini təmin edən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ludur. Bu, qarşılıqlı ticaret dövriyyəsini artıracaq və bir çox ölkələrə bu layihəye qoşulmağa imkan verəcek ən qısa nəqliyyat marşrutudur.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu marşrutu Qafqaz bölgəsini və Mərkəzi Asiya məkanını Cənubi Avropa və Cənub-Şərqi Asiya ölkələri ilə birləşdirən ən səmərəli və o cümlədən, artıq mövcud olan xətdir, Türkiyədən keçməklə Cənubi Avropaya birbaşa birləşən bu polad magistral Avrasiyada bütün ölkələrin idxlər və ixrac maraqlarını tamamlayıb. Dəmir yolu Avrasiya məkanındaki bütün polad magistralların birləşdiricisi funksiyasına malikdir. Bu şəbəkəyə qoşulmaq, öz siyasetini sülh və inkişaf prinsipleri ilə quran bütün ölkələrin maraqlarındadır.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin açılışı Azərbaycan Prezidentinin strateji təşəbbüsünün behəsdiridir. Dövlət başçısı bu layihəni belə dəyərləndirib: "Azərbaycan Avropanı Asiya ilə dəmir yolu vasitəsilə birləşdirən ölkəyə çevrilib. Enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat təhlükəsizliyi, iqtisadi inkişaf - bütün bunlar bizim üçün vacib maraq kəsb edən və əsas prioritet olan sahələdir".

Dövlət başçısının təşəbbüsü ilə ölkəmizdə rəqabətli, şaxələndirilmiş, inklüziv və dayanıqlı iqtisadiyyatın qurulması təşəbbüslerinin tərkib hissəsi kimi hazırlanan "Azərbaycan Respublikasında logistika və ticarətin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi" logistika və ticarət sahəsində iqtisadi inkişaf üzrə Azərbaycanın 2020-ci ilədək, 2025-ci ilədək və 2025-ci ildən sonrakı dövr üçün qısa, orta və uzunmüddəli perspektiv istiqamətlərini müəyyən edir. Yol xəritəsində 2020-ci ilədək dövr üzrə inkişaf perspektivini özündə əks etdirən strateji məqsəd və hədəflərə yanaşı, həmin məqsəd və hədəflərə nail olmaq üçün bir sıra tədbirlər nəzərdə tutulmuş, habelə, əsas və digər icrəcların, icra müddətlərinin, nəticə indikatorlarının əks olunduğu təsnilatlı tədbirlər planı hazırlanmışdır. Həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində, 2020-ci ildə Azərbaycanda real ÜDM-in 605 milyon manat artacağı, eyni zamanda, ümumilikdə, 18900 yeni iş yerinin açılacağı proqnozlaşdırılır. Nəzərdə tutulan tədbirlərin reallaşdırılması üçün dövlət və özel mənbələrdən istifadə edilməklə, cəmi 3160 milyon manat investisiya qoşuluşunun tələb olunacağı gözlənilir.

"Səs" Analitik Qrupu

"Azəriqaz" keçən il "ASAN xidmət" vasitəsilə 262 min 666 istehlakçıya xidmət göstərib

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi ötən il "ASAN xidmət" vasitəsilə 262 min 666 istehlakçıya xidmət göstərib. Birlikdən AZERTAC-a bildirilib ki, "Azəriqaz" tərəfindən 2017-ci il ərzində Azərbaycan ərazisində fəaliyyət göstərən "ASAN xidmət" və "ASAN kommunal" mərkəzlərində istehlakçılarından daxil olan müraciətlər əsasında smart tipli saygacalar ilə təchiz olunmuş istehlakçılarla müvafiq xidmətlərin göstərilməsi, müraciətlərən asılı olaraq şöbələrdən tələb olunan məlumatların əldə olunması və bu məlumatlar əsasında istehlakçılarla xidmətlərin göstərilməsi təmin olunub.

Ötən ilin yanvar-dekabr ayları ərzində Bakı şəhəri üzrə 1 və 2 sayılı "ASAN Kommunal", eləcə də 1, 2, 3, 4, 5 sayılı "ASAN xidmət" mərkəzlərinə və "ASAN səyyar" xidmətə, bundan əlavə Bərdə, Sabirabad, Masallı, Qəbələ rayonlarında, həmçinin Sumqayıt və Gəncə şəhərində yerləşən "ASAN xidmət" mərkəzlərinə ümumilikdə 262 min 666 müraciət daxil olub və bu müraciətlərin icrası tam təmin edilib. İstehlakçılarla münasibətlərin tekmilləşdirilməsi, göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldiləməsi məqsədilə "Azəriqaz" bu istiqamətdə fəaliyyətini bundan sonra da davam etdirəcək.

SOCAR: Neft Daşlarında 630 metr estakada təmir edilib

Neft Daşlarında 630 metr estakada təmir olunub. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə SOCAR məlumat yayıb. "Neft Daşlarında əmeyin təhlükəsizliyi və neftçilərin iş şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 630 metr uzunluğunda estakada təmir edilib", - deyə şirkətin məlumatında bildirilir.

"ASAN xidmət" mərkəzlərinə 19 milyonuncu müraciət qeydə alınıb

Rəzayevlər ailəsinin 1 sayılı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzinə "ASAN xidmət" mərkəzlərinə olan 19 milyonuncu müraciət kimi qeydə alınıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmet və Sosial innovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən AZERTAC-a bildirilər ki, ailə 2 yaşı övladı Amir Rza üçün Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən ümumvətəndaş pasportlarının verilməsi və deyişdirilməsi ilə bağlı müraciət edib və müvafiq xidmətdən yararlanıb. Balaca Amire ümumvətəndaş pasportu təqdim olunub və "ASAN xidmət" tərəfindən təşəkkürname ilə mükafatlandırılıb.

Bakıda rus rəssamlarının əsərləri sərgilənəcək

Yanvarın 13-de Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının V. Səmədova adına Sergi salonunda ölkəmizdə yaşayışan rus ustalarının əsərlərindən ibarət sərgi açılacaq. Rəssamlar İttifaqından AZERTAC-a bildirilər ki, Rusyanın Bakıdakı Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatlığı ilə reallaşacaq sərgidə müxtəlif mövzulu sənət əsərləri nümayiş olunacaq. 50-dən artıq sənət əsərlərinin təqdim ediləcəyi sərgi üç gün ziyarətçilər üçün açıq qalacaq.

MDB ölkələri ərazisində terror təhlükəsinin artması barədə Rusiya rəhbərliyi fikirlər bildirib.

Dekabrın 19-20-də Moskvada MDB-yə üzv ölkələrin təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanları rəhbərlərinin toplantısında da bu məsələ əsas müzakirə mövzusu olub. İŞİD-in Əfqanistanda cəmlənməyə başladığı barədə informasiyası çox düşündürücüdür. Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının rəyinə görə, bu, MDB-yə üzv olan dövlətlərə də birbaşa təhlükədir. Hətta İŞİD-in artıq 4 minə yaxın silahlısının Əfqanistanda olduğu barədə məlumatlar da var. Bunlara görədir ki, Moskva toplantıda birgə fəaliyyətin zəruriliyi bir daha vurğulanıb. Təbii ki, beynəlxalq terrorla mübarizə olduqca aktual problemidir.

O cümlədən MDB məkanında bu bələya qarşı tədbirlər görülməlidir. Lakin beynəlxalq terrorla mübarizədə son dərəcə səmimi və açıq olmaq gərəkdir. Deyək ki, erməni terroru ilə bağlı da konkret mövqə ortaya qoymaq lazımdır. Təessüf ki, məsələnin bu aspekti hələlik qaranlıqdır. Həmin kontekstdə beynəlxalq terrorla mübarizənin bir sıra cəhətləri üzərində dayanmağa ehtiyac vardır.

Əfqanistan: İŞİD-in yeni məkanı

Gözlənilənlər reallaşmaqdadır. Ekspertlər proqnozlaşdırırlar ki, İŞİD Suriya və İraqda aldığı ağır zərbələrdən sonra dünyanın başqa regionlarına yayılmağa çalışacaq, yaxud onu yaradanlar yayacaqlar. Mümkündür ki, meydana yeni terror təşkilatı çıxarılın. Artıq bu cür gedisətin ilk siqnalı verilməkdədir. Moskva MDB dövlətlərinin təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanlarının növbəti toplantıda bu barədə geniş danışlığı haqqında Rusiya KIV məlumatlar yayıb (bax: məs., FSB rassazala o deystviəx islamistov posle porajenie v Sirii i İrake / "RİA Novosti", 19 dekabr 2017).

Həmin toplantı MDB-yə üzv dövlətlərin təhlükəsizlik orqanlarının və xüsusi xidmətlərinin Rəhbərliyi Şurası çərçivəsində keçirilib. Bu Şura 1997-ci ilde MDB dövlətlərinin təhlükəsizliyini birgə təmin etmək məqsədi ilə yaradılıb. Onun qarşısına qoyulan əsas məqsədlər beynəlxalq xarakterli müteşəkkil cinayətkarlıqla səmərəli mübarizəni təmin etməklə bağlıdır. Fəaliyyəti dövründə Şura 60-dan çox sənəd hazırlanıb və nəzərdən keçirib. Onlar başlıca olaraq qarşılıqlı elaqələr, informasiya mübadiləsine, milli və kollektiv təhlükəsizliyi təmin etmək üçün tövsiyelərin hazırlanmasına addır (bax: 19-20 dekabrda və Moskve proydet zasedanı Sovet rukovoditeley orqanov bezopasnosti i spetsial'nix slujb stran SNQ / Press-slujba İspolnitel'noqo komiteta SNQ, 19 dekabr 2017).

Şura, həminin beynəlxalq terrorizmle mübarizə məsələsinə də ayrıca diqqət yetirir. Bunlar təbii ki, müasir dövrün tələbləri çərçivəsində müsbət işlədir. Hazırda terror o dərəcədə beynəmiləlləşib ki, onuna ayrılmış bir dövlət səmərəli mübarizə apara biləməz. Bundan başqa, sərənətli ki, bir sərənətli dövlətlərin xüsusi xidmət orqanları terror təşkilatları yaradıb, rəqiblərini zəiflətməye çalışırlar. Dünya mətbuatında bununla əlaqəli de informasiyalar verilib. O cümlədən "Taliban", "al-Qaida" və İŞİD-in də kənardan hazırlanmış xüsusi layihələr olduğunu

Beynəlxalq terrorla mübarizə: İŞİD VƏ ERMƏNİ TERRORU

haqqında yazılır.

Hər bir halda beynəlxalq terrorla mübarizənin beynəlxalq birlik tərəfindən aparılması məntiqi olardı. Ancaq hələlik bu istiqamətdə tutarlı bir addım yoxdur. Əvəzində, bir səra regional təşkilatlar daxilində konkret addımlar atılır. Həmin sırada MDB ölkələrinin yaratdığı Şuranın rolunu da vurğulamaq lazımdır. Bu təşkilatın Moskvada keçirilən 43-cü iclasına Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin təbrik məktubu olub. Onu iştirakçılara Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmetinin (FTX) rəhbəri Aleksandr Bortnikov oxuyub. Məktubda bir neçə maraqlı məqam vardır (bax: Putin rassazala, otkuda isxodit uqroza de SNQ / "RİA Novosti", 19 dekabr 2017).

Rusya Prezidenti vurğulayıb ki, dünyada yeni situasiya formalşırıb ki, bu da avtomatik olaraq qarşıya qlobal çağırış və təhdidlərə qarşı daha səmərəli reaksiya verməyin yollarını tapmaq vəzifəsini qoyur (bax: əvvəlki mənbəyə). Bu yeni situasiya nə ilə xarakterize olunur? Onun əlamətlərindən biri beynəlxalq terrorun fərqli metodlara əl atmasıdır. Eyni zamanda, terror təşkilatları məkanlarını deyişirler. Onlar əsas olaraq Mərkəzi Asiyada, Yaxın Şərqi və Afrikada cəmləşir (bax: əvvəlki mənbəyə). V.Putin vurğulayıb ki, MDB dövlətləri üçün də başlıca təhlükə məhz həmin məkanlarda toplanan terror təşkilatlarından qaynaqlanır.

Konkret olaraq "terrorçular bu regionları ekspansiya (MDB ölkələrinə - red.) üçün istifadə etməyə cəhd edir, yeni döyüşçülər ələ alır, onlara telim keçir, onları başqa dövlətlərdə situasiyani sabitsizləşdirməyə göndərirler" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Buna görə də milli xüsusi xidmət orqanları tərəfdən əlaqələrini gücləndirməli, aktual məsələlərin həlli üçün razılaşdırılmış yanaşmalar işleyib hazırlanmalı, bir-biri ilə təcrübə mübadiləsini aktivləşdirməli, eyni zamanda, vətəndaş cəmiyyəti ilə qarşılıqlı elaqələri tam yoluna qoymalıdır (bax: əvvəlki mənbəyə). Hətta Rusiyada belə bir deyim də var - "her kəs FTX ilə birgə hərəket etməlidir".

Cənubi Qafqaz: erməni terrorunun hədəfində

Federal Təhlükəsizlik Xidmetinin direktoru Aleksandr Bortnikov isə daha konkret danışaraq, terrorçuların Əfqanistanda gücəndiriyini ifadə edib. Hazırda İŞİD-çilərin oradakı təqribi sayı əfqan mənbələrinə görə, 3-4 min cıvarındadır. Terrorçular taktikanı da dəyişib "avtonom cihad" üsuluna keçiblər. Bu o deməkdir ki, döyüşçülər kiçik qruplarla savaşacaqlar. Bu zaman qruplar bir-birini tanıtmaya da bilirlər. Təbii ki, belə taktika ilə səmərəli mübarizə aparmaq çox çətinidir. Onu da nəzərə almaq gərəkdir ki, "Taliban" Əfqanistanda artıq iri şəhərlərə hücum edir ki, bu da vəziyyəti xeyli gerginləşdirir (bax: FSB rassazala o deystviəx islamistov posle porajenie v Sirii i İrake / "RİA Novosti", 19 dekabr 2017).

Beləliklə, Moskva İŞİD-in Əfqanistana toplaşmasından çox narahatdır. Oradan terrorçuların Mərkəzi Asiya dövlətlərinə və Rusiyaya sızması ehtimalı yüksəkdir. Təbii ki, terror qruplarının hədəflərindən biri də Cənubi Qafqazdır. Belə çıxır ki, beynəlxalq terror qarşı mübarizə gücləndirilib daha təkmil metodlarla aparılmalıdır. MDB xüsusi xidmət və təhlükəsizlik orqanlarını birləşdirən Şura bu istiqamətdə vacib addımlar ata bilər.

Bir neçə ay bundan əvvəl Qərb ekspertləri xəbərdarlıq etmişdir ki, İŞİD-in Suriya və İraqda meglubiyəti şərti qələbə ola bilər. Çünkü terrorçuların müteşəkkil şəkildə dünyanın digər regionlarına toplaşlığı müşahidə edilirdi. O cümlədən onların daha çox Şimali Afrika və Mərkəzi Asiyada feallaşacağı gözlənilirdi. İndi terror təhlükəsinin məhz Əfqanistanda yenidən vüsət alması, həmin proqnozları təsdiqləmək yanaşı, yeni suallara da yol açmaqdadır. Belə ki, terrorun Əfqanistanda güclənməsi birbaşa Rusiya və Çinəyi işarədir? Əgər elədirse, onda Mərkəzi Asiya da təhlükə altına düşür və oradan terror tezliklə Cənubi Qafqaza sıçraya bilər.

Öz növbəsində Cənubi Qafqazda İŞİD terrorunun başlaması erməni terroru ilə mübarizə məsələsini gündəmə getirə bilər. Məsələ ondan ibarətdir ki, terrorla mübarizə avtomatik olaraq Cənubi Qafqazda erməni terror problemini yeni səviyyədə gündəmə getirir. Azərbaycandan İŞİD-ə qarşı mübarizə istəyenlər bilməlidirlər ki, Ermənistən silahlı qüvvələri və radikal separatçılara bağlı məsələ Bakının həll etmələri birinci dərəcəli məsələdir. Düşündüründigür ki, Moskva beynəlxalq terrorla mübarizədə öz sərhədləri yaxınlığında illərdə tüyən edən erməni terroru ilə əlaqəli heç nə demir. Bu isə bütövlükdə beynəlxalq terrorla qarşı birleşmənin yarımcı olması anlamlı gəlir. Ən azından Bakının Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğaldə saxlayan bir dövlətə beynəlxalq terrorla birgə mübarizə aparmasının mümkün olmadığını hər kəs anlamalıdır. Azərbaycana qarşı düşmən mövqədə olan Ermənistən xüsusi xidmət orqanları, Azərbaycanla real informasiyani səmimi olaraq bölüşər, yaxud erməni keşfiyyatı Azərbaycan ərazisində planlaşdırılan terror aktları barədə vaxtında məlumat verərmi? Bu, absurdur və təbii ki, Bakıda bunu çox yaxşı bilirlər.

Belə çıxır ki, təşkilata daxil olan ölkələrin hər biri etməni terroruna qarşı mübarizə ilə bağlı mövqeyini dəqiqləşdirməlidir. Əgər erməni terroru ilə mübarizə qəbul edilməyəcəksə, onda İŞİD-lə savaş da formal xarakter daşıyacaq. MDB-yə üzv ölkələrdən biri digərinin ərazisində quldur dəstələri saxlayırsa, o, hansı əsaslarla terrorla mübarizədə danişa bilər?

Bunlar sübut edir ki, MDB-də beynəlxalq terrorla mübarizə üçün yaradılmış Şuranın çox mühüm əhəmiyyəti var. Başqa məlum səbəblərlə yanaşı, həm də ona görə ki, burada erməni terroru ilə bağlı konkret mövqə ortaya qoymaq mümkündür. Əks halda, Şura üçün səmərəli çalışması yolunda ciddi engellər yaranacaq.

9 yanvar 2018-ci il

Armen Martirosyan: "Bu il Ermənistanda sosial-iqtisadi vəziyyətin pislaşması qəçilməzdir"

2017-ci il Ermənistanda uzun müddətdir hökm sürən iqtisadi böhranın daha da dərinləşməsi ilə yadda qalıb. İşgalçi ölkədə xüsusən də sənaye ve kənd təsərrüfatı sahələri çöküb. Ermənistanda Statistika Xidmetinin məlumatına görə, iqtisadi gerilemə biznes mühitini de çökdürüb. Əhalinin 90 faizinin istehlak həcmi əhemmiliyətli dərəcədə azalıb. Hər 10 nəfərdən doqquzu pis yaşamağa başlayıb.

Ermənistani 2018-ci ildə də çox ağır vəziyyət gözləyir. Bunun gətirdiyi iqtisadi problemlər isə etirazlarla nəticələnəcək. Bu proqnozla "İrs" partiyasının sədr müavini Armen Martirosyan çıxış edib. O, yerli televiziyyaya müsahibəsində deyib ki, 2018-ci ildə Ermənistanda sosial-iqtisadi vəziyyətin pisleşmesi qəçilməzdir. Bunu qarşısını almaq üçün hökumətin strateji planı yoxdur. Partiyanın sədr müavini bu il də Ermənistana iqtisadiyyatının inkişafının 0-a enəcəyini bildirib. O qeyd edib ki, hazırkı rejimin hakimiyətdə olduğu dövr ölkəni ancaq məhvə aparır. Son 10 ildə 300 mindən çox vətəndaş və ya əhalinin 10 faizi ölkəni birdəfəlik tərk edib. Yoxsulluq həddində yaşayan vətəndaşların sayı isə 30 faizdək yüksəlib. Xarici borc 4 dəfə artaraq ümumi daxili məhsulun 60 faizi səviyyəsinə - ən tehlükəli həddə çatıb.

A.Martirosyan diqqəti ölkədəki siyasi vəziyyətə də yönəldib. O bildirib ki, hökumət ona qarşı çıxan fealları "Sasna Srer" hərəkatı adı altında həbs edib. Ona görə də "İrs" partiyası meydanda tək qalıb. Lakin buna baxmayaraq, feal mitinqləri bərpə etmək iqtidarındadırlar. A.Martirosyan bütün təzyiqlərə baxmayaraq, mart-aprelən etibarən yenidən ümumxalq itəatsizliyi aksiyalarına başlayacaqlarını bəyan edib.

Azər Həsrət: "Ermənilər xalq olaraq həmişə gücə təzim edib, gücün qarşısında geri çəkiliblər"

Müsahibimiz siyasi şərhçi Azər Həsrətdir

- Azər müəllim, ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədrinin iddiasına görə, bu ayın sonuna qədər nəzərdə tutulan Azərbaycan-Ermənistən xarici işlər nazirlərinin görüşündə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində irəliyə doğru prinsipial addım atla bilər. Bu fikirlər nə dərəcədə real hesab etmək olar?

- Əlbəttə, biz bunun baş vermesini arzu edirik. Amma o qədər də ümidi dəyişik. Çünkü öten illər ərzində bu cür fikirlər dəfələrlə səsləndirilib və nəticə yene də eyni olub: heç bir irəliyəş baş verməyib. Bunun da səbəbi bəlliidir: Ermənistən münaqişənin həllində, ümumiyyətlə, maraqlı deyil. Çünkü bu münaqişə və işğalın özü Ermənistən hakimiyətinin ömrünü uzatmaq üçün yaxşı bəhanədir. Ona görə də, Sarkisyan rejimi görüntüsü üçün danişqlarda iştirak edir, amma əməli addıma qatanda, bir bəhanə ilə ortaklıq qarışdır. Bu baxımdan, prinsipial addım məsələsində mən amerikalı həmsədr qədər nikbin deyiləm.

- Xarici işlər nazirlərinin görüşündən sonra prezidentlərin görüşünə ümid bəsləmək olarmı?

- Bu məsələdə nikbinəm. Çünkü istənilən halda, prezidentlər görüşməlidir. Ən azı, ona görə ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sona çatdırılmasında, son söz sahibi hər iki ölkənin ən ali rəhbəridir. Xarici işlər nazirlərinin görüşləri də, əslində, prezidentlərin görüşməsi üçün hazırlıq hesab edilir.

- Hər zaman, qeyri-konstruktiv mövqə ilə seçilən Sarkisyan rejimi, sizcə, beynəlxalq təzyiqlərə və Azərbaycanın gücü və qüdrətinə görə, geri çəkilib Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində konstruktiv mövqə ortaya qoya bilərmi?

- Beynəlxalq təzyiqləri o qədər də effektiv hesab etmirəm. Amma Azərbaycanın artmaqla olan hərbi və iqtisadi qüdrəti, xalq-dövlət vəhdətinin getdikcə möhkəmlənməsi bizi ümidişdir. Yeni hamımız yaxşı anlayırıq ki, Ermənistən hansısa dinc çağırışlarla işğal etdiyi torpaqlardan çəkilən deyil. Ümumiyyətlə, ermənilər xalq olaraq, həmişə gücə təzim edib, gücün qarşısında geri çəkiliblər. O baxımdan, dövlətimizin hərbi gücünə artırma xətti yürütməsi ən doğru seçimdir və məhz bu amil də Ermənistəni geri çəkilməyə məcbur edəcək.

GÜLYANƏ

Yanvarın 8-dək ölkə üzrə 207 min 83 ton pambıq tədarük olunub

Yanvarın 8-dək ölkə üzrə 207 min 83 ton pambıq tədarük olunub. Dövlət Statistika Komitesindən AZERTAC-a bildirilər ki, öten iki gündə pambıq qəbulu məntəqələrinə 77 ton məhsul təhvil verilib. Xatırladaq ki, ölkədə pambıq istehsalı üzrə ən yüksək nəticə 1981-ci ildə əldə olunmuş, 1 milyon tondan çox pambıq yığılmışdı. Sonradan bu sahəye diqqətin zəifləməsi pambıqçılıqda tənəzzülün yaranmasına gətirib çıxardı. Hazırda qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi ilə bağlı görülən tədbirlər çərçivəsində ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin, o cümlədən pambıqçılığın inkişafı ön plana keçib. Əgər öten mövsüm qəbul məntəqələrinə 89 min ton pambıq təhvil verilmişdi, bu ilə göstərici ondan 118 min ton çoxdur.

Ermənistən məhv olması necə sürətlənir?

Yaxud apredə keçiriləcək parlament seçkilərindən sonra işgalçi ölkəni etiraz bürüyəcək

Sosial-iqtisadi müstəvidə böyük problemlər yaşayan Ermənistanda əhalinin maddi durumu getdikcə ağırlaşır. İnsanlar hətta gündəlik qida məhsullarına olan tələblərinin ödənilməsində belə çətinliklə üzləşirlər. Belə bir acıncıqlı vəziyyətin mövcudluğu isə, ümumiyyətlə, heç kimdə təccüb doğurmur.

Diger tərəfdən, yaranmış vəziyyətdə, onsuza da sayı az olan iş yerlərinin bağlanması isə problemlərin miqyasının daha da genişlənməsinə rəvac verir. Təbii ki, bu da vətəndaşlarda hakimiyətə qarşı narazılığı dəyişir, insanlar baş verənlərə ən sərt formada etirazlarını bildirirlər.

Ölkenin yerli mediası da, demək olar ki, hər saat Ermənistanda vəziyyətin düzülməz olması barədə informasiyalar yayır. Baxmayaraq ki, erməni hakimiyəti bu kimi media ların bağlanması istiqamətlərində ən radikal tərzə hərəkətə keçir, ancaq mətbuat bu ölkədəki əsl reallığı dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaqdə israrlılığını bildirir. Yerli media vəziyyətin ağırlığını göstərən daha bir amil kimi Yerevan bazarlarında alıcıların sayının gündən-günə azalmasını göstərir.

Sadə erməni: "Axşamlar pəncərədən baxırsan, evlərdə işıq da yanır"

Bunu bazardakı satıcılar da təsdiqləyir. Onlardan biri qeyd edir: "Xalqın alıcılıq qabiliyyəti yoxdur, iş və əldə pul yoxdur, vəziyyət tamamilə iflic olub. Adamlar heç nə almaq imkanında deyillər. Əger hökumət belə siyaset yürütməkdə davam edəcəkse, Ermənistən tamamile boşalacaq". Digər satıcı da qiymətlərin yüksək, pulun olmaması səbəbindən, vəziyyətin bu kökə düşdüyü bildirir: "Adamlar gelirlər, baxıb gedirlər, yaxud çox az şey alırlar". Üçüncü satıcı əlavə edir: "Bütün xalq Moskvaya yollanır. Artıq burada heç kim qalmayıb. Axşamlar pəncərədən baxırsan, evlərdə işıq da yanır. Bütün hökumətlərin zamanında xalq bu çuxurdan çıxa bilməyib. Hökumətdən heç bir gözəlti yoxdur. Yalnız özümüzzdən nəsənə gözləyirik". Yaranmış digər vəziyyətdə ermənilərin əksəriyyəti imkan tapan kimi, ölkəni tərk edərək xaricə üz tutmağa üstünlük verirlər. Elə bu səbəbdən ki, Ermənistən əvvəlki kimi boşalmaqdə davam edir.

Misal üçün, hələ öten ilin birinci yarısında Ermənistən daimi əhalisi 6200 nəfər azalmışdır və bu barədə Ermənistən rəsmi qurumu olan Milli Statistika Mərkəzi informasiya yaymışdır. 1 iyul 2017-ci il tarixinə olan vəziyyətə görə, daimi əhalinin sayı 15200 nəfər azalıb. Qurumun rəsmisi Kuyumcyan hesab edir ki, emiqrasiya əhalinin sayının mənfi göstəricisine ciddi təsir göstərir. Bu, hələ rəsmi rəqəmlərdir. Qeyri-rəsmi məlumatlara görə isə, həmin rəqəmlər dəfələrlə çoxdur. Beləliklə, işgalçi ölkədə əhalinin sürətlə azalması davam edir. Əlində açılan rəqəmlər, demografiya ilə bağlı mənfi tendensiyalar, o sırada emiqrasiya və təbii artımın azalması nəticədir. Səbəb isə, Ermənistən düdüyü ağır sosial-iqtisadi durum və izolyasiya vəziyyəti ilə birbaşa bağlıdır.

Ağır sosial-iqtisadi durum ölkənin siyasi həyatına da təsirsiz ötüşmür. Müxalif qüvvələr bu durumda əhalini hakimiyətə qarşı dəhaç səfərər etməyə çalışır. "Aykakan Jamanak" qəzeti yazar ki, belə vəziyyətdə aprel ayında keçiriləcək parlament seçkiləri hakimiyət üçün heç də asan olmayıcaq. Elə Seçki Məcəlləsinə edilən düzelişlər fonunda müxalif parlament seçkilərində qalib gələrek, indiki hakimiyəti devirəcəyini bildirir.

Apreldə keçiriləcək parlament seçkiləri vəziyyətin daha da gərginləşməsinə səbəb olacaq

Ölkenin əsas müxalif partiyası olan Ermənistən Milli Konqresi ilə yanaşı, daha 3 müxalif partiyası ölkənin Seçki Məcəlləsinə düzelişlər təklif etmişdir. Öten heftə Ermənistən parlamenti dəyişikliklərə bağlı təklifləri qəbul edib. Yeni dəyişikliklər imzalanmış seçici bülletenlərinin səsvermədən sonra dərc edilməsine və səslerin hesablanması prosesinin internetdə birbaşa yayımlanmasına imkan verir. Müxalif hesab edir ki, bütün bunlar saxtakarlıqların qarşısını almağa imkan verəcək. Ermənistən Milli Konqresinin yaydığı bəyanatda deyilir ki, onlar seçkide demokratik dəyişikliklərə nail olacaqlarına inanırlar. Partiyanın sədri, ölkənin keçmiş prezidenti Levon Ter-Petrosyan açıqlamasında bildirib ki, seçkilərdə hökumətin dəyişməsi, legitim hakimiyətin formallaşması və Ermənistən əsl demokratiyanın qurulması üçün vacib olan ilkin ciddi və fundamental şərait yaradılıb: "Hakimiyətin səsleri pulla alma, administrativ resurslardan qanunsuz istifadə kimi vasitələrdən yaranmasına ehtimalı qalsa da, Seçki Məcəlləsi mükəmməl olmasa da, müxalif və vətəndaş cəmiyyətin hökumətə təzyiqi nəticəsində mühüm nəticə əldə olunub".

Ermənistən Milli Konqresi artıq indidən hakimiyətin yaritmaz sosial-iqtisadi siyaseti fonda ətrafına daha çox insan cəmləməyə çalışır. Bu isə, qarşidakı müddət ərzində iqtidər və müxalif arasında vəziyyətin daha keşkin xarakter alacağını deməyə əsas verir. Ümumiyyətdə, Ermənistəni daha ağır tale gözləyir ki, bu da ölkənin məhvolma prosesini daha da sürətləndirməkdədir.

Rövşən RƏSULOV

Qubad İbadoğlu dan Müsavata ismarıcı - mən tələsmirəm...

Və ya İsa Qəmbər-Arif Hacılı cütlüyü özlərini bu cür "yandırdılar"

2018-ci ildə keçiriləcək prezident seçkiləri ərəfəsində dağlıcı müxalifət düşərgəsində ciddi qarışdurmalar yaşanmağa başlayıb. Xüsusiət, Müsavat partiyası daxilində cərəyan edən çəkişmələr partiyadan kənara çıxmaga başlayıb. Uzun müddət Müsavatda təmsil olunan, hazırda isə oradan ayrılan tərəflər təşkilat rəhbərliyini ittiham atəşinə tutmağa başlayıblar.

Məsələn, "Azerbaycan Demokratiya və Rıfah Hərəkatı"nın sədri, Müsavatın sabiq başçısı müavini Qubad İbadoğlu seçkilərə namizəd qismində qatılmaq üçün tez olduğunu deyərək, İ.Qəmbər-A.Hacılı cütlüyünə bir növ eyham ünvanlayıb. Daha dəqiq de-

sek, Müsavatın saxtakarlıq yolu ilə seçilmiş başçısının A.Hacılının son zamanlar sosial şəbəkədə ve partiyasına aid saytda seçkiliye hazırlıqla bağlı fikirlər bildirməsi Q.İbadoğlunun hərəkətə keçməsinə səbəb olub.

Qubad İbadoğlu qarşı tərəfdən daha siyasetçi davranıb

Xatırladaq ki, Müsavatın öten qurultayında məhz İ.Qəmbərin dəstəyi sayesinde saxta yollarla başçan seçilmiş A.Hacılı sabiq başçısının 2018-ci ildə Müsavatdan namizəd olacağını iddia edir. Hətta bunun üçün qeyri-resmi təbliğata da başlayacağını bildirən

Hacılı, əslində, bununla özünü "yandırmış" olub. Çünkü vaxtından əvvəl bənzər iddia ilə çıxış etməklə, o, suyu daha da bulandırıb. Bu baxımdan, Q.İbadoğlunun "seçkilərə namizəd kimi qatılmağa tələsmirəm" ismarıcı

onun qarşı tərəfdən daha siyasetçi olduğunu göstərir. O, həmçinin, bu fikirləri ilə həzir Müsavat partiyasının nə qədər ucuz şoumenliklə meşğul olduğunu da bildirib.

"Oradakıların heç birini ciddi siyasetçi hesab etmirəm" -dəyən "ADR" sədri bəlkə də bu iki cümləsi ilə Müsavatda rəqibinə "ölümçül zərbə" vurmuş olub.

Bəlli dir ki, yaxın günlərdə Müsavatdan növbəti istefalar baş verəcək və gedənlərin əksəriyyəti Q.İbadoğlunun bayrağı altına keçəcəklər. Belə olan vəziyyətdə, A.Hacılının və İ.Qəmbərin daha çətin vəziyyətə doğru sürüklənmələri artıq danılmaz faktlarla sübuta yetiriləcək.

RÖVŞƏN

Bəxtiyar Hacıyev Əli Kərimlini "nakışı" adlandırıb

Müxalifətçi fəal: "Əli Kərimli, saxta profillərini yığışdır, sözün var, kişi kimi özümə de!"

A XCP sədri Ə.Kərimli ilə müxalifətçi fəal Bəxtiyar Hacıyev arasında kəskin qarışdurma yaşanıb. Qarışdurma sosial şəbəkələrdə ciddi müzakirə obyektinin ənənəvi tərəflər bir-birilərinə qarşı ən sərt ifadələrlə çıxış ediblər. Daha dəqiq desək, Ə.Kərimli saxta profilləri vasitəsilə B.Hacıyevə cavablar yazıb, qarşı tərəf isə bunu bildiyi üçün onu öz profilindən yazmağa dəvət edib. Qeyd edək ki, qarışdurmalara səbəb AXCP sədrinin itkin düşən alpinistlərlə bağlı öz feysbuk səhifəsində paylaşıdığı qeyri-ciddi statusudur. Baş vermiş arzuolunmaz hadisəni belə, siyasi laşdırıb, özüne siyasi dividend qazanmağa cəhd edən Ə.Kərimlinin bu addımı müxalifətçi fəalin sərt qıraqlığı ilə qarşılıq nəticədə, Kərimlinin statusunu tənqid edən B.Hacıyev cəbhəçilərin hücumlarına məruz qalıb. Kərimli tərəfdarları ən ağır formada B.Hacıyevi sosial şəbəkələrdə aşağılama və onu sərt şəkildə tənqid etməyə başlayıblar. Özü də bu hücumların çoxu saxta profillər vasitəsilə edilib.

Ə.Kərimli bolşevikdir. Əsəbiləşməyin".

Bundan sonra N.Orduxanlı da B.Hacıyev kimi təhqir hədəflərinə tuş gelib. Həmin statuslara heç bir partianın üzvü olmayan biterəflər də qatılıraq, B.Hacıyevi və N.Orduxanlı müdafiə ediblər. Həmin statusundakı müzakirələrə B.Hacıyev bu şəkildə qoşulub: "Onun saxta profillər saxlaması ilk dəfə deyil. Cəbhəçilərin özleri də yaxşı bilirlər saxta profillərin olmasına".

"Saxta profillərlə söyüş söydürəndə, cavabını da almalıdır"

Daha sonra müxalifətçi fəal onu tənqid edən saxta profillərin gizlədilməsinə bu cür reaksiya verib: "Bağladı profili, gizlətdi. Saxta deyildi, gizlətməzdə. Getsin saxta profillərlə özünü reklam etdi, postlarını paylaşdırsın, nə edir-etsin. Amma saxta profillərlə söyüş söydürəndə, cavabını da almalıdır".

Yeri gəlməkən, B.Hacıyevin Ə.Kərimli barədə yazdıqları feysbukda yarım saat qəldən sonra, o, həmin statuslarını silib və bir anda cəbhəçilərin hücumları dayanıb. Bunun qısa zamanda baş vermesi isə, belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, ifşa olunduğu görən AXCP sədri Ə.Kərimli məsələyə qarışır və onun xahişi ilə B.Hacıyev statusu silib. Bundan sonra ara səngiməyə başlayıb.

Göründüyü kimi, burada səhəbət yalnız Ə.Kərimlinin kimlərinə həyatları üzərində özüne siyasi dividend qazanmaq tipli rezzil davranışından getmir, səhəbət həm də onun saxta profilləri vasitəsi ilə siyasi düşüklük etməsidir ki, sonda onun və trolllarının bu çirkin addımları da cavabsız qalmayaraq, ifşa edilir.

R. NURƏDDİNOĞLU

"Hansı söyüş söyən saxta profili açırsan, arxasından sənin fotoların çıxır"

B.Hacıyev ona qarşı başladılan həqarət və təhqir dalğasına dözməyərək, Ə.Kərimliye ünvanlı şəkildə yazıb: "Ə.Kərimli, saxta profillərini yığışdır, sözün var, nömrəm var, kişi kimi özümə de. Hansı söyüş söyən saxta profil açırsan, arxasından sənin fotoların çıxır".

Bu arada, B.Hacıyevin bu ifadələrin dən sonra onun tərəfini saxlayanlar da olub. Misal üçün, ona ilk reaksiya Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədr müavini Niyaməddin Orduxanlıdan gəlib. O, bu rəyi yazıb: "Saxta profilləri özü idare edir. Onun tapşırığı olmadan, Bəxtiyar bəy, sizə hücum edə bilmezler.

Müsavat növbəti parçalanma astanasındadır

M üxalifətdaxili qarışdurmalar fonunda diqqətçəkən məqamlardan biri də Müsavatda funksionerlərə cəkişmələrin yenidən gərginləşməsidiir. Bunun səbəbinə bəziləri may ayında gözlənilən partianın qurultayı ilə əlaqələndirirlər. Qeyd edirlər ki, Arif Hacılının səhv, düşünülməmiş siyasətdən cana doyan partiya funksionerləri, xüsusiət də, rayon təşkilatlarının sədləri qurultayda yeniliklərin edilməsinin tərəfdarları kimini çıxış edirlər.

A.Hacılı isə köhnə idarəetmənin qalması xəyalı ilə çıxışlar edir və bu çıxışlarına müxalif olanları sıradan çıxarılmış üçün cəhdler göstərir. Daha doğrusu, A.Hacılı özüne müxalif çıxan şəxsləri MNTK-nin səyini ilə partiya sıralarından xaric edilməsinə nail olur. Bir qədər əvvəl, müavini olmuş Elman Fettah, məhz belə üsulla cəzalandırıldı. Divan üzvü Alya Yaqublu isə, partyanın xaric edilməsi xəberdarlığını aldı. Partianın bir neçə rayon təşkilatının sədlərinə və məclis üzvlərinə isə, şifahi də olsa, xəbərdarlıq olundu. Bütün bunlar, onu deməyə əsas verir ki, A.Hacılı qurultayöncəsi mövqelərini möhkəmləndirməyə çalışır. Bu, həm də o deməkdir ki, yenidən o, başçan seçilən şansını özündə saxlayır.

Sual yaranır, A.Hacılının iddialarını reallaşdırmaq üçün rəqiblərini asanlıqla sıradan çıxmasına Müsavatın keçmiş başçanı İsa Qəmbər necə yanaşır və ya onun daxili cəkişmələrə susqunluğu nədən irali gəlir? Cavabı qeyd etməzdən əvvəl, bir məsələni vurğulamaq lazımdır ki, 2018-ci il prezent seçkiləri ilidir.

Maraqlar İsa Qəmbərlə Arif Hacılını eyni mövqedən çıxış etməyə məcbur edir

Müsavatın keçmiş başçanı İ.Qəmbər Müsavat partiyasından prezidentliyə namizəd olmaq iddiasındadır. A.Hacılı isə Müsavatın növbəti müddətə başçanı seçilək isteyindədir. Bu isə, İ.Qəmbərlə A.Hacılını eyni mövqedən çıxış etməyə məcbur edir. Biri digərinin marağına zidd addım atması qeyri-mümkündür. Baxmayaraq ki, Müsa-

vatda çoxları A.Hacılının yenidən başçan olmasının əleyhinə çıxış edirlər. Eləcə də Müsavat divanında və məclisində elə şəxslər var ki, onlar İ.Qəmbərin Müsavatın namizədi olaraq seçkilərdə iştirak etməsinin qəti əleyhinadırlar. Ancaq kimlərin nə fikirləşməsi, ister İ.Qəmbəri, isterse də A.Hacılıni maraqlandırır. Əsas odur ki, hər iki şəxsin marağı üst-üstə düşür. A.Hacılı və İ.Qəmbərin çoxluğa qarşı çıxmaları Müsavat daxilində yeni qarışdurmaların yaranmasından xəber verir. Çünkü açıq təhqirə dözə bilməyən partiyadakı narazı şəxslər çıxış yolunu istefə vərəkədən cərəcəklər. Düzdür, bu tip istefalar A.Hacılı və İ.Qəmbəri o qədər də narahat etmir. Partiyada Gülağa Aslanlı, Mustafa Hacıbəyli və bu kimi beş-üç nəfər dost-tanış, qohum-əqrəba qalsa da, sözügedən şəxslər üçün kifayət edər. A.Hacılı başçan adı ilə xarici ölkələrə səfərlər edər, görüşlər keçirib partiyaya maliyyə vəsaiti almaq üçün sövdələşmələr aparır. Təbii ki, alinan maliyyə vəsaitlərindən İ.Qəmbəre də çatır. Müsavatın keçmiş başçanı müavini Vurğun Əyyub demişkən, heç zaman İ.Qəmbər və A.Hacılı partiyaya yeni nəfəs gəlməsinə imkan verməzlər. Yeri gəlməkən, Müsavat başçanının keçmiş birinci müavini V.Əyyub İ.Qəmbəri Müsavat məfkurəsinə və ideologiyasına xəyanət etməkdə günahlandırb. O, mətbuatda verdiyi açıqlamasında İ.Qəmbəri açıq şəkildə A.Hacılıya başçan seçiləməsinə dəstək verəkde ittiham edib. Onu da bildirib ki, Müsavatın hazırlı acinacaqlı və zəif duruma düşməsində A.Hacılı qədər İ.Qəmbər də məsuliyyət daşıyır: "Bu gün Müsavat partiyası, nəinki "ADR"-dən, eləcə də, digər partiyalardan da zəifdir".

Bir sözlə, Müsavat partiyası daxilində baş verən qarışdurmalar məcrasından çıxaraq, geniş xarakter almaqdadır. Bundan Müsavatı tərk etmiş Qubad İbadoğlu, V.Əyyub, eləcə də, AXCP sədri Ə.Kərimli məmənnələr olsalar da, reallıq odur ki, A.Hacılı Müsavatın sonunu yaxınlaşdırıb. Yəqin ki, yaxın vaxtlarda Müsavatdan yeni istefaların və qopmaların olması barədə mətbuatda xəberlər yazılaçılacak.

i.ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasetində insan hüquqlarının müdafiəsi

Bu gün Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasetində insan hüquqlarının müdafiəsi aparıcı yerlərdən birini tutur

Azərbaycanda ictimai həyatın bütün sahələrində həyata keçirilən uğurlu İslahatlar insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsini daha da möhkəmləndirir. Bu məqamda Hikmət Babaogluunun yazdıqları yeri-nə düşür: "Müasir demokratik cəmiyyətdə mövcud olan milli hüquq-müdafiə mexanizmlərinin səmərəliliyi, ilk növbədə, dövlətin bu sahədəki fəaliyyətindən və onun müvafiq istiqamətdə həyata keçirdiyi siyasetdən asılıdır. Çünkü bircisi, dövlətin insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi üzrə fəaliyyətlə məşğul olmağa borclu olan orqanlar sistemi vardır. İkinci, dövlətin öhdəsin-də təkcə pozulmuş hüquq və azadlıqların müdafiəsi və bərpa edilməsi üçün deyil, həm də belə pozuntulara yol verməmək üçün səmərəli vasitə vardır. Üçüncü, tək-cə dövlət orqanının qəbul etdiyi normativ akt bütün di-gər aktlara münasibətdə zəruri mütləq qüvvəyə malikdir. Dördüncü, dövlətin əlində insan hüquq və azad-lıqlarının pozulmasında günahkar olanları məsuliyyətə cəlb etmək üçün məcburetmə aparıcı vardır".

XX əsrin sonlarında müstə-
qillik qazanın Azərbaycan Res-
publikası 1948-ci il dekabrın 10-
da Birleşmiş Millətlər Təşkilatının
Baş Məclisinde qəbul edilən Bə-
yannamədə BMT Nizamnaməsi-
nin 1-ci maddəsinin 3-cü bəndine
əsaslanaraq öz seqmentində in-
san hüquq və azadlıqlarının mü-
dafiəsini ön plana çəkdi, beynel-
xalq öhdəlikləri yerinə yetirək,
insan haqlarını müdafiə etdi.

Azərbaycan Respublikasının
dövlət siyasetində insan hüquq-
larının müdafiəsi:

- * Konstitusiyada;
- * Qanunvericilik aktları.
- * Diger resmi sənədlərdə öz
əksini tapmışdır.

Politoloqlar belə düşünürler ki, insan hüquqlarının müzakirə-sinə dair beynəlxalq müqavilələr şəxslərə bilavasitə hüquqlar vermir: "Bu müqavilələr, məhz döv-
leti orada "möhkəmlənmiş" insan
hüquq və azadlıqlarına hörmət et-
mek və onların təmin edilməsi
üçün bütün lazımı tədbirləri gör-
mek öhdəliyi müəyyən edir, Tə-
sadüfi deyildir ki, 1948-ci ildə qə-
bul edilmiş "İnsan hüquqları haq-
qında ümumi Beyannamə" bütün
xalqların və dövlətlərin görməli
olduqları bir vəzifə kimi elan edir
ki, hər bir insan, cəmiyyətin hər
bir orqanı maarif və təhsil yolu ilə
həmin hüquq və azadlıqlara hör-
mət edilməsinə, mütereqqi milli
və beynəlxalq tədbirlər vasitəsilə
onların xalqlar arasında səmərəli
tanınmasının və həyata keçiril-
məsinin təmin olunmasına səy
göstərsin".

Bu gün Azərbaycan cəmiyyətində insan hüquqları ideyası ar-
tıq gerçəkləşmiş, ictimai şüurda möhkəmlənmişdir. Çünkü Azər-
baycan Respublikası:

- dövlət seviyyesinde insan
hüquq və azadlıqlarının müdafiə-
sinə xüsusi diqqət yetirir.

- Bu hüquq və azadlıqların re-
allaşdırılması istiqamətində məq-

sədyönü lö tədbirlər görülür.

Azərbaycan Respublikasının
sabiq Prezidenti Heydər Əliyev
29 sentyabr 1994-cü il tarixdə
BMT-nin Baş Məclisinin 49-cu
sessiyasında bəyan etmişdir: "Bi-
zim Respublikamız qətiyyətə hü-
quqi, demokratik, sivilizasiyalı
dövlət quruculuğu yolunu tutmuş-
dur... Respublikamızda artıq çox-
partiyalı sistem mövcuddur, siya-
si plüralizm, şəxsiyyət, söz, met-
buat, vəcdan azadlıqları, insan
hüquqlarının müdafiəsi və qanu-
nun alılıyi prinsipləri möhkəm
bərəqərər olmuşdur".

Azərbaycan Respublikasında-
ki reallıqlarla BMT-nin İnsan Hü-
quqları haqqında Ümumi Bəyan-
namədəki fikirlər: "Bütün insanlar
azad doğulurlar, ləyaqətli və hü-
quqi cəhətdən bərabərdirler".

Politoloqların rəylərinə əsa-
sən, belə hesab etmək olar ki, in-
san hüquqları ideyası dövlət ha-
kimiyətinin məhdudlaşdırılması
məsəlesi ilə sıx bağlıdır; bu, bir
sırada muddəalarda öz əksini tapır:
bütün etnik, dini və mədəni müx-
təlifliyə baxmayaraq, insan hü-
quqlarının göznlənilməsi ictimai
inkişafın və emin-amanlığın çox
mühüm meyarıdır; müxtəlif mə-
dəniyyətlər müstəvisində insan
hüquqları öz praktik reallaşma
səciyyəsi ilə fərqlənir; doğuldugu
andan hər bir insan təkrarolun-
maz və qiyəmtli varlıqdır, onun öz
muxtariyyəti və ləyaqəti var; in-
sanın ləyaqətinə toxunmağa,
onun muxtariyyətinə müdaxilə et-
məyə dövlətin ixtiyarı yoxdur; hər
bir hakimiyətin öz həddi-hüdudu
var; hər bir kəs öz hüquqlarını qo-
ruyaraq, dövlət qarşısında mü-
eyyən tələblər irəli süre bilər; fərdin
azadlığı cəmiyyətin digər üzvləri-
nin azadlıqlarının məhdudlaşdırıl-
ması hesabına reallaşdırıla bil-
məz və s. Deməli, "vətəndaş-döv-
lət", "cəmiyyət-dövlət" münasibət-
ləri optimal təşkil olunub tənzim-
lənməlidir ki, insanın hüquqları

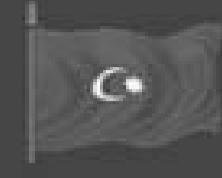
etibarlı surətdə təmin edilsin. Bu
münasibətlər sisteminin keyfiyyət
xassələri, məzmunu həm obyek-
tiv, həm də subyektiv amillərdən,
o cümlədən, milli-mədəni ənənə-
lərdən, mənəvi irdən, cəmiyyət-
də dinin rolundan və onun səciyyə-
yəvi xüsusiyyətlərdən, bəşəri
dəyərlərə həssaslıqdan və s. asılıdır.
Bu halda, kompleks sistemli
təhlil ehtiyac yaranır, bələliklə
də, fəlsəfənin üzərinə məsuliyyətli
bir vəzifə düşür: aktualıq
kəsb edən bir sırə sualları cavab-
landırmaq, zəruri ümumiləşdir-
mələr aparmaq. Təbiidir ki, dövr
deyişir, ictimai mühit yeniləşir,
qarşıya yeni problemlər çıxır. Bu
problemlər kompleksinin tədqiqat
və müzakirə obyektinə çevrilme-
si, insan hüquqlarının daha eti-
barlı təmin olunmasına münasib
şərait yaratmaq imkanlarının ax-
tarılması çox vacibdir.

İnsan hüquqlarının müdafiə
edilməsi bu gün Azərbaycan
Konstitusiyasında əsas yer tutur.
Azərbaycanda qanunun alılıyinin
təmin olunması insan hüquq və
azadlıqlarının müdafiəsini təmin
olunmasında əsas rol oynayır,
insan hüquqlarının qorunmasını
yüksek şəkildə həyata keçirən
Azərbaycan beynəlxalq imicini
daha da artırır dünyada ən de-
mokratik ölkə kimi tanınır.

İnsan hüquqlarının inkişafı
prosesi bir-birinə qarşılıqlı təsir
edən istiqamətlərde baş verir. İnsan
hüquqlarının milli sistemləri
fərdin azadlıqlarının həyata ke-
çirilməsinə özünün bəzən spesifik
olan yanaşmasını müəyyən edir.
Beynəlxalq səviyyədə isə insan
hüquqları standartlarının unifikasi-
siyası baş verir.

Beləliklə, tamamilə aydın gö-
rür ki, bir tərefdən, insan hü-
quqları problemi hər bir insana
aid olan mövzudur, digər təref-
dən isə, bu problem ayrıca ola-
raq, bir dövlət çərçivəsində möv-
cud deyil, beynəlxalq hüquqi-si-
yasi fəaliyyətin obyektidir və
onun tədqiqi sahəsinin genişlən-
dirilməsi ictimai proseslərin mü-
asir inkişafında vacib istiqamət ki-
mi çıxış edir.

Politoloq Hikmət Babaoglu-
nun fikrincə, müstəqillik illeri ərzində,
Azərbaycanın ictimai şü-
runda insan hüquqları ideyasının
möhkəm təsdiq edilməsi həm də
qanuna uyğun şəkildə ölkədə get-
dikcə genişlənmiş ümumi de-
mokratikləşmə prosesləri ilə bağ-
lıdır. Yeni Azərbaycan dünya bir-
liyinin humanitar sahədə qəbul
etdiyi əsas standartlarını taniya-
raqla, öz üzərinə insan hüquqlarının
təmin edilməsi və müdafiəsi-
ne dair öhdəliklər götürməş və
onunla razılaşmışdır ki, bu hü-
quqlar təbii və ayrılmazdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütəvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycanın konstitusion in-
kişafının müasir mərhələsinə se-
ciyyələndirən əsas xüsusiyyətlər-
den birini, məhz insan və vətən-
daş hüquq və azadlıqlarının te-
min edilməsi və müdafiəsi siste-
minin daim təkmilləşdirilməsi
təşkil edir. Bu prosesde 1995-ci
ildə ümumxalq səsverməsi yolu
ile qəbul olunmuş Azərbaycan
Respublikası Konstitusiyası baş-
lıca rol oynayır. Konstitusiya de-
mokratik prinsiplər əsasında qu-
rulan Azərbaycan dövlətciliyinin
legitim əsaslarını yaratmış, döv-
lət və şəxsiyyət arasında yeni
münasibətlər sistemini təsbit et-
mişdir. İnsan və vətəndaşın hü-
quq və azadlıqları Azərbaycan
Konstitusiyasında ali dəyər kimi
tanınır və onların müdafiəsinə
dövlət xüsusi təminat verir. Kon-
stitusiya tənzimlənməsi ölkənin
Əsas Qanununda bu sahəde
mövcud olan bütün beynəlxalq
standartlara cavab verən insan
ve vətəndaş hüquq-azadlıqlarının
bütöv kompleksinin tam və ardıcıl
təsbit olunmasına imkan vermiş-
dir. Bütün bunlara, hemçinin, res-
publikamızda aparılan İslahatlar
da yönəlmüşdir.

İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsinə dair dövlətdaxili va-
sitələr müvafiq beynəlxalq norma
ve vasitələrlə tamamlanır. Bu sa-
həde ümumən tanınmış beynə-
lxalq prinsip və normalara hər bir
dövlətin, o cümlədən, Azərbayca-
nın normaları və aktlarının uyğun-
laşdırılması prosesi, ilk növbədə,

insan hüquq və azadlıqlannın mü-
dafiəsi mexanizmlərin təkmilləş-
dirilməsinə yönələn dövlətdaxili
milli xarakterli tədbirlər sisteminin
yaradılmasını nəzərdə tutur.

Azərbaycanda həle müstəqil-
liyin ilk illerində insan hüquq və
azadlıqlarının müdafiə olunması-
na dair aşağıdakı mühüm dövlət
əhəmiyyətli fərman və sərəncam-
lar qəbul edildi:

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti Heydər Əliyevin 22 fevral 1998-ci il tarixli "İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiə olunması sahədə tədbirlər haqqında" Fərmanı, 4 avqust 1998-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində elvə tədbirlər haqqında" Fərmanı, 1998-ci ildə "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramının təsdiq edilmesi haqqında" Sərəncamı bu qəbilden olan normativ-hüquqi sənədlərdir. 28 dekabr 2001-ci ildə "Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Qanunu qəbul edilmişdir. 2001-ci ildə eti-
barən Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin "İnsan hüquq və azadlıqlarının mü-
dafiəsinə həsr olunmuş qərarla-
rin toplusu" dərc olunur.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə felsəfə doktoru

Yoqa menopauza simptomlarını azaltmaq üçün ən təsirli üsüllardan biridir

Yeni bir araştırma yoqanın menopauza simptomlarını azaltmaq üçün ən təsirli üsüllardan biri olduğunu göstərdi. Dünya səviyyəli müxtəlif klinikalardan alınan məlumatlar əsasında aparılan tədqiqat nəticəsində yoqanın narahatlılıq, gecə tərləmələri və ani istilik basması kimi klimaks hallarını azaltlığı məlum olub. AZƏRTAC xəber verir ki, ABŞ-dakı dörd, Hindistan-dakı üç, Braziliya və Çindəki iki, Cənubi Koreya və Almaniyadakı bir klinikada, ümumilikdə, 1306 qadının iştirakı ilə aparılan araştırma zamanı onların bir qismına yoqa ilə məşğul olmaları, digər qrupa bu simptomlarla bağlı tibbi biliklərini artırımları, qalanlarına isə menopauza əlamətlər haqqında heç bir şey etməmələri tapşırılıb.

Araştırma nəticəsində yoqa ilə məşğul olan qadılarda klimaks əlamətlərinin əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı məlum olub. Tədqiqat rəhbəri Holger Kramer qeyd edib ki, daha əvvəller aparılan araşdırmalarda yoqanın depressiya, psixi dəyişmələr və yuxu problemləri kimi menopauzanın əlamətlərində yararlı ola biləcəyi deyilmişdi. Yeni nəticələr isə yoqanın ani istilik basması, gecə tərləmələri və yorğunluq kimi fiziki əlamətləri də azalda biləcəyini göstərir. Bu isə yoqanın klimaks problemləri olan qadılara kömək edəcəyinə işarədir.

Hansi qidalarda xərçəngdən qoruyan B17 vitamini var?

Kəşindən günümüze qədər gələn müddət ərzində edilən bəzi elmi araşdırmalar, B17 (laetril, amiqdalin) vitamininin xərçəng hüceyrələrin meydana gəlməsini engellədiyi və mövcud xərçəngli hüceyrələri öldürdüyü istiqamətində nəticələr əldə edilib. Təbii ki, B17 vitamini xərçəngin müalicəsində panaseya kimi qiyətmələndirmek olmaz. Lakin bu vitamin xərçəngin profilkatikası üçün və ya xərçəngin əsas müalicəsi zamanı köməkçi vasitə kimi uğurla istifadə oluna bilər. Həmçinin B17 vitamininin immun sistemini möhkəmləndirmek xüsusiyyətləri də var.

Xalq arasında anti-xərçəng vitaminini kimi tanınan B17 vitamini ən çox ərik çayırdayında tapılır, ancaq digər bir çox meyve çayırdaclarında da mövcuddur.

B17 vitamini ehtiva edən meyvələr: böyürtkən, albalı, zoğal, üzüm, tut, ciyəlek, heyva, moruq.

B17 vitamini ehtiva edən çayırdaclar: alma, ərik, albalı çayırda, kətan toxumu, şəftali, armud, balqabaq çayırda.

B17 vitamini olan digər məhsullar: acı badam, evkalipit yarpağı, ispanaq, çuğundur, bambuk yarpağı.

Qadına qarşı soyğunçuluq edən iki nəfər saxlanılıb

Yanvarın 4-de Xəzər rayonu ərazisində soyğunçuluq edilməsi barədə Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) "102" Zəng Mərkəzi Xidmetinə məlumat daxil olub. DİN-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, Xəzər Rayon Polis İdarəsinin 2-ci polis bölməsinin əməkdaşları tərefindən dərhal müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. Əməliyyat nəticəsində Buzovna qəsəbəsində yaşayışın bir qadına qarşı zor tətbiq edərək soyğunçuluq yolu ilə 532 manatinın və mobil telefonunun alınması müəyyənləşdirilib. Faktla bağlı rayon polis idarəsində cinayət işi başlanılıb. Həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə soyğunçuluğu törətməkdə şübhəli bilinən iki nəfər müəyyən edilərək saxlanılıb. Araşdırmaclar onların Bakı şəhər sakinləri Məmmədtağı İsmayılov və İsmayıllı Əliyev olmaları məlum olub. Hər iki şəxs istintaqa təhvil verilib. Faktla bağlı araştırma aparılır.

Ses

Son sahifə

9 yanvar

"Barselona" Philippe Coutinyonu 160 milyon avroya transfer edib

İspaniyanın "Barselona" futbol klubu "Luverpul"un braziliyalı yarım müdafiəçisi Philippe Coutinyonu transfer edib. Belə ki, futbolçunun keçidi ümumiyyətdə 160 milyon avro məbləğində transfer müqaviləsi əsasında reallaşıb. "Barselona" 25 yaşlı futbolçu ilə 5,5 illik müqavilə imzalayıb. Müqaviləyə əsasən, yarım müdafiəçinin sərbəst qalması üçün 400 milyon avroluq məbləğ müəyyənəşdirilib. Bu, "Barselona"nın tarixində en bahalı, dünyada isə Neymar və Mbappé sonra üçüncü en yüksək ödənişli transfer müqaviləsidir. 2013-cü ildə 10 milyon avro müqabilində "Liverpul"a transfer edilən futbolçu bu klubun heyətində 201 matçda 54 dəfə fərqlənib.

Messi və Ronaldodan varlı 19 yaşlı futbolcu

Dünyanın en zengin futbolçusu Faiq Bolkiyahdır. CNN Türk bu barede xəbər yayıb. Xəbərdə deyilir ki, dünya futbolunun hazırlığı en böyük ulduzları Lionel Messi və Kristiano Ronaldo böyük sərvət malik olsalar da, 19 yaşlı Faiq Bolkiyah 20 milyard dollarlıq sərvətə onları keçərək dünyanın en zengin futbolçusu olub. Amerikanın Los-Anceles şəhərində dünyaya gözərini açan Faiq Bolkiyah Bruney Sultanı Həsən Əl-Bolkiyahın yaxın qohumudur.

Futbol üzrə Azərbaycan millisi İspaniya və Fransa yığmaları ilə qarşılaşacaq

Yanvarın 30-da Sloveniyanın paytaxtı Lyublyanada futbol üzrə Avropa çempionatı start götürürəcək. UEFA-nın saytında yer alan xəbərə görə, yarıda 12 komanda dörd qrupda mübarizə aparacaq. Yarıda "D" qrupunda yer alan Azərbaycan millisinin rəqibləri İspaniya və Fransa yığmaları olacaq. Qeyd edək ki, çempionata fevralın 10-da yekun vurulacaq.

Fransanın idman portalında Azərbaycan futboluna dair məqalə yerləşdirilib

Fransanın "footballski.fr" portalında "Azərbaycan SSR-de futbol: Anatoli Banişevski". Qaralıq konturlu əfsanə" sərləvhəli məqalə dərc olunub. AZƏRTAC xəber verir ki, məqalədə Azərbaycanda idmanın bu növünün tarixi, inkişafı, eləcə də əfsənəvi futbolçu Anatoli Banişevskinin karyerası haqqında məlumat verilib. Xüsusilə 1965-ci il noyabrın 21-də Braziliya və SSRİ millilərinin görüşündə Banişevskinin yığma komandanın heyətində vurduğu qoldan bəhs olunub. Yazida Bakıda anadan olan Banişevskinin "Neftçi" klubuna daxil olmasından, qısa zamanda karyerasındaki yüksəlmişdən söz açılıb, onun haqqında tanınmış futbolçuların fikirlərinə yer verilib. Bildirilib ki, onun karyerasının pik nöqtəsi Azərbaycan futbolunun böyük uğur qazandığı 1966-ci ilə təsadüf edir. Məhz həmin il Bakının "Neftçi" klubu SSRİ çempionatında uğurla çıxış edərək üçüncü yerdə qərarlaşmışdır. Bu uğurun qazanılmasında Banişevski ile yanaşı Kazbek Tuayevin, Aleksandr Trofimovun və qapıcı Sergey Kramarenkonun da gözəl oyunu xüsusi vurğulanıb. Diqqətə çatdırılıb ki, 20 yaşı futbolçu çempionatda 51 qarşılaşmada 19 gol vurub. Banişevskinin yalnız Bakı klubunda oynamaya üstünlük verdiyinin, Azərbaycan paytaxtında heç vaxt tərk etmək istəməyinin vurğulduğu yazıda o dövrə forma geyen futbolcuların onurla bağlı fikirlərinə istinad olunub. Diqqətə çatdırılıb ki, Banişevski azərbaycanlıların yaddaşında ən yaxşı futbolçu kimi yaşayır. Məqalədə 1991-ci ildə Azərbaycan futbolunun 80 illiyinə həsr edilmiş tədbirdə onun istedadlı futbolçu olduğunu xüsusi vurğulduğu diqqətə çatdırılıb.

"Qalatasaray" "Sent-Etyenn"in futbolcusunu heyətinə qatacaq

"Qalatasaray" transfer çalışmalarını davam etdirir. SIA-nın məlumatına görə, İstanbul klubu "Sent-Etyenn"də çıkış edən Florentin Poqbanı heyətine qatmaq isteyir. Bu mövsüm Fransa klubunda heyət düşməkdə çətinlik çəkən 27 yaşlı mərkəz müdafiəçisi özü də "Sent-Etyenn"dən ayrılmış niyyətindədir. Klub rəhbərləri isə mövsümün sonunda müqaviləsi başa çatacaq Poqbanı sataraq müəyyən qədər pul qazanmaq isteyir. Onu "Qalatasaray"la yanaşı, "Marsel" və "Bordo"nun da istədiyi bildirilir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinleri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

**Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur**
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**